

نشر نفحات الله وسیله ای برای

احیای عالم انسانی

برنامه ای برای کلاسهاي نشر نفحات الله

بیت العدل اعظم:

" .... راهی که جمالِ مبارک برای بلوغ و اتساعِ قابلیتِ جامعه بهائی پیروانِ دیرینش در مهدِ امرالله برگزیده، هر چند ممزوج به انواعِ محن و بلایا است، ولی سرمنزلِ مقصودش، بروزِ جامعه‌ای است که قادر به انجامِ رسالتِ عظیمِ خود خواهد بود و جوانانِ عزیزِ بهائی مهدِ امرالله، نقشِ مهم و اساسی در انجامِ این رسالت، ایفا نموده و می‌نمایند."

" ۲۰۰۶ می ۳۱ "

بیت العدل اعظم:

" هدف از اعلان امرالله آنست که مردم از حقیقت ظهور جدید آگاهی یابند. "

" کتاب ششم روحی، صفحه ۱۰۵ "

ب

" نهضتِ بهائی، نیازمندِ جوانانی است که بیداری روحانی یافته تا با قیامِ خود جلوی طغيانِ موجِ تمدنِ مادی، که نوعِ بشر را به ورطهِ دمار و ویرانی کشانده سدّ نماید. "

" حضرت ولی امرالله "

بیت العدل اعظم:

" نَشَرَ نَفْحَاتُ اللَّهِ مِنْ دُونِ تَوْقُّفٍ وَ بَا شَدَّتِي بِيَشْتَرَ از سابق، ضامنِ تداوم و حفظ و صیانتِ جامعه اسماً اعظم در آن سرزمین است.

" ۲۰۰۵ اکتبر ۷ "

الف

فہرست مطالب

صفحه

۱۵- احساس ضعف و عدم لیاقت و قابلیت ۱۱۸

۱۶- استفاده از تجربیات و مهارتها و ابتکارات شخصی ۱۲۴

۱۷- ابلاغ به عامه مردم ۱۲۸

۱۸- میزان استعداد و آمادگی مردم ایران ۱۳۲

۱۹- رفع استیحاش ۱۳۷

۲۰- نقش جوانان ۱۴۱

۲۱- صحبت با مادیون (بی دینها) ۱۴۹

۲۲- در حین خدمت امتحان می شویم ۱۵۳

۲۳- نقش شجاعت و فداکاری و توکل در تبلیغ ۱۵۷

۲۴- امتیازات اهل بهاء در چیست؟ ۱۶۴

۲۵- حکایتی از دکتر سیروس اعلائی ۱۷۱

۲۶- قسمتی از بیانیه بیت العدل اعظم درباره اطاعت از حکومت و تبلیغ امرالله ۱۷۵

۲۷- مناجات ها ۱۷۹

مقدمه	۱
۱- تأکید بر تشکیل محافل تبلیغ	۱
۲- تبلیغ امری واجب ، اجباری ، عمومی و مقدس است	۱۲
۳- تبلیغ انفرادی (اهمیت و میزان)	۱۷
۴- اغتنام فرصتها (وقت تنگ است)	۲۵
۵- نشر نفحات الله در حین تضییقات	۳۲
۶- راه و روش تبلیغ	۴۰
۷- روش تبلیغی حضرت عبدالبهاء	۵۰
۸- ذکر یکی از مشکلات ما در تبلیغ و طریق رفع آن	۶۷
۹- تأییدات الهیه	۷۲
۱۰- صفات و سجایای مبلغین (تبلیغ به عمل)	۸۰
۱۱- اثرات و نتایج تبلیغ	۹۱
۱۲- مقام ناشرین نفحات الله	۱۰۰
۱۳- رعایت حکمت (معنی و مفهوم)	۱۰۵
۱۴- ارجحیت ها و اولویت ها	۱۱۵

عبدالبهاء تهیه و تدوین گردیده است، صرفاً کوششی است به جهت دسترسی آسان تر به متون مذکور که در این مجموعه گردآوری شده است. زیرا با توجه به قسمتی از پیام بیت العدل اعظم که ذیلاً زیب این مقدمه می شود، چنین به نظر می رسد که مطالعه این مجموعه در جمیع های کوچک و توجّه خاص به آزمون های مندرج در پایان هر بخش که با تمثیک به حبل "مشورت، عمل و تفکر" همراه خواهد بود، می تواند در موقعیتِ کنونی امر در ایران مفید فایده قرار گیرد، بالاخص برای آن دسته از یارانی که به هر دلیل از گذراندن دوره های آموزشی مؤسسه روحی محروم بوده اند و یا فرصت شان اقتضای گذراندن دفاتر هفتگانه روحی را نداشته است.

باشد که با چنین نیتی، هر یک از ما بتوانیم سهم خود را در احیای ایران عزیز که روزی زیارتگاه اهل عالم خواهد شد، آدانا نمائیم و بر آنکه از وظیفه و مسئولیت عظیم خویش در قبال هموطنان گرامی، جامه عمل بپوشانیم. پیوسته امیدوار به یاری جمال اقدس ابهی بوده و هستیم.

تیر ماه ۸۶

مقدمه

همانطور که یاران عزیز مستحضرند، زمانی که معهد اعلی در پیام ۷ اکتبر ۲۰۰۵، جهت ابراز حسن نیت، به مسئولین کشور مقدس ایران، حکم بر تعطیل مؤسسه آموزشی در مهد امرالله نمودند، مسئولیت تبلیغ امرالله همانند صدر امر، صرفاً به عهده فرد افراد احباب و یاران باوفا قرار گرفت.

چنانچه در قسمتی از این پیام می خوانیم "معنی و مفهوم این تصمیم این است که افراد احباب باید در انجام امر مهم تبلیغ، که از جمله وظائف روحانی و تحظی ناپذیر هر فرد بهائی است بیش از پیش کوشانند، هیچ فرصتی را از دست ندهند و با رعایت حکمت و از طریق ابتکار شخصی، تا حد امکان با استفاده از بینش های روحانی و تعلیماتی که در فرآیند مؤسسه آموزشی آموخته اند، به این وظیفه خطیر قیام کنند و در این راه، همدیگر را نیز تشویق و حمایت نمایند."

لذا این مجموعه که جهت آگاهی بیشتر جوانان عزیز بهائی، از مسائل مورد بحث در تبلیغ، بالاخص روش تبلیغی حضرت

و اما بیت العدل اعظم در قسمتی از پیام ۲۸ دسامبر ۲۰۰۵

می فرمایند:

این کوشش اندک را تقدیم استاد بزرگوار و
شهید سعید جناب دکتر مسیح فرهنگی که
هادی و راهنمای جوانان عصر خویش در نشر
نفحات اللہ بودند، می نمایم.

ع - س

"... تشکیلات امریه، همچنان به آمال نفوosi که به هر علت،
تمایلی به شرکت در مطالعه کتاب های مؤسسه روحی ندارند،
توجه خواهند داشت، نفوosi که زیاد مشتاق نیستند، باید دریابند
که بسیاری از راه های خدمت به روی آنها گشوده است، از
جمله، مهم تر از همه، تبلیغ فردی است که وظیفه عظیم و
فوق العاده مهم هر فرد بهائی است. کلاس های محلی تزیید
معارف که همچنان ویژگی مهم حیات جامعه بهائی باقی
می مانند، فرصت های وفیری را برای آنها جهت عمق بخشنیدن
به معرفت خود نسبت به تعالیم مبارکه فراهم می آورند."

" جمیع تدریس و تعلیم باید درس تبلیغ باشد تا

تلامذه در تبلیغ، مهارت پیدا کند. "

" حضرت عبدالبهاء "

۱- تأکید بر تشکیل محافل تبلیغ

" گروههای فزاینده ای از مؤمنین باید از یک

برنامه رسمی آموزشی بهره مند گردند ... "

" پیام رضوان ۲۰۰۷ "

(اشاره به نقشه چهارساله)

تاریخ امر را تشریح نمایند و آنچه ادله ظهور موعود در کتب و صحف الهیه از قبل موجود، آنها را تفسیر کنند تا نورسیدگان در جمیع این مراتب، ملکه تامه حاصل نمایند ". (۳)

۴ - ۱ همچنین:

" هر نفسی که قدم در میدان تبلیغ نهد باید ... اهمیت حیاتی پیام یزدانی را بر متحری حقیقت مکشوف و با اقامه دلیل و برهان او را مطمئن و متیقّن سازد ". (۴)

۵ - ۱ حضرت عبدالبهاء خطاب به جناب صدرالصدور مؤسس کلاس تبلیغ می فرمایند:

" فی الحقیقہ کار، این است که شما می نمائید. به تدریس تبلیغ مشغولی و بیان براهین الهی می فرمایی و زبان به حجت بالغه ربّانیه می گشایی. جامی لبریز از صهبا عرفان در دست داری و نو رسیدگان جنت ابھی را سرمست می فرمایی، ولی باید آن محفل مقدس همیشه آراسته باشد و هر سالی نفوسی چند از نهال های باع الهی به فیض اسرار تبلیغ نشو و نما نمایند ". (۵)

۱ - ۱ حضرت عبدالبهاء در یکی از الواح می فرمایند:
" محافل بسیار مقبول، ولی باید جمعیع مجالس، محافل تبلیغ باشد. این تائید دارد، این سبب اعلاء کلمة الله است و این سبب عزّت امرالله ... " (۱)

۲ - ۱ همچنین خطاب به ایادی امر ابن ابهر میفرمایند:
" ... محافل تبلیغ تشکیل نمایند و نفوس را تعلیم دلائل و براهین کنند تا جوانانی نو رسیده تربیت گردند و مؤید شوند و به نشر دین الله قیام کنند و نفوس را به شریعه الهیه کشند. این تأسیس است و بنیان متین از زُبر حديد. حال معلوم می شود که یاران در این امرِ جلیل، اهتمام ندارند، البته کل را به کمال همت بر این مغناطیس موهبت دلالت نمائید. هیچ امری مانند تبلیغ مؤید نه و هیچ نفسی جز نفس مبلغ موفق نخواهد شد ... " (۲)

۳ - ۱ و نیز در لوحی دیگر:

" از جمله تشکیل محفل تبلیغ است که نفوس مبارکه قدماً احباب، نورسیدگان محبت الله را در مدارس تبلیغ جمع نمایند و جمیع براهین و ادله و حجج بالغه الهیه را تعلیم دهند و

نهادند. الحمد لله در ایام خویش نفویسی را تربیت نمودند که
اليوم در نهایتِ فصاحت و بلاغت مقتدر بر اقامهٔ ادله و براهینِ
الهی هستند و فی الحقیقہ این تلامذه، سلاله طاهرہ روحانیه آن
مقرّب درگاه کبریا هستند. و بعد از صعود ایشان بعضی از
نفویس مبارکه اقدام در ابقاء تعلیم و تعلُّم فرمودند و این مسجون
از این خبر بی نهایت مسرور شد. " (۷)

۸ - ۱ همچنین:

" ای اماء الرحمن نامه شما رسید و دل و جان شادمان شد
که جناب منیر تأسیسِ محفل تبلیغ نمود. از این خبر نهایتِ
شادمانی رخ داد و امید چنانست که این محفل باقی و برقرار
باشد و جمیع نساء یاران بهره و نصیب از ملکوت اسرار برنده
و مقتدر بر تبلیغ دیگران شوند، تأییداتِ جمال مبارک شامل
شود و نصرتِ ملکوت ابهی جلوه نماید. عالم نساء در دوره
سابق بسیار تاریک بود در این دوره بالعکس روشن گردد و
گوی سبقت را از میدان برپایند، نطقِ فصیح بگشایند و بیان بلیغ
جویند و در نهایت شجاعت، صف جنگ بیارایند و به قوّتِ
برهان و سطوة عرفان، ممالک قلوب را مُسَخّر نمایند.
عکا بهجی عبدالبهاء عباس " (۸)

۶ - ۱ و پس از صعود صدرالصلّیور خطاب به جناب نعیم
فرمودند:
" ... از مصیبت حضرت صدرالصلّیور بعد از مصیبت کبری
بسیار متأثر شدم و این درد را درمانی و این زخم را مرحمی جز
آن نه که ملاحظه شود که جای آن بزرگوار شخصی استوار
یافته و به نفعه مشکیار مشامها را معطر می نماید و این را
بدان که هر نفسی پی آن روح مجرد گیرد، به تعلیم و تدریس
پردازد، تأییدات متتابعاً متوالیاً در رسد، حتی خود او حیران
ماند". (۶)

۷ - ۱ پیشنهاد می شود به بیان ذیل که از یکی از الواح حضرت
عبدالبهاء استخراج شده است، توجه فرمائید. در این لوح
حضرت عبدالبهاء از خدمات یکی از بهائیان سرشناس در تعلیم
مبلغین امر تقدیر می فرمایند و به این خدمات تحت عنوان
تشکیل جلسه درس تبلیغ اشاره نموده اند:

" حضرت صدرالصلّیور آغازِ بالمقام الاعلی فی عالمِ
السُّرُور روح المُقرَّبین لَهُ الفِداء تأسیسِ محفل تعلیم نمودند. و
ایشان اوّل شخص مبارکی هستند که اساس این امر عظیم

۱۱ - حضرت ولی عزیز امرالله:

"باید جوانان را علم تبلیغ بیاموزند و بر معلومات امیریه و علمیه و ادبیه آنان بیفزایند . به اسلوب و لحن خطابه های حضرت عبدالبهاء در بلاد غرب آشنا نمایند و به شرایط مبلغین که در کتب و صحف مثبت است، متذکر سازند. " (۱۱)

۱۲ - همچنین:

"... باید به هر وسیله ای که ممکن و میسر باشد، جوانان هوشیار پاک طینت را ترغیب و تشویق نمود تا نو رسیدگان از بنین و بنات، مبادی و اصول تبلیغ را بیاموزند و به لزومیت و فواید و منافع کلیه آن اقناع و آشنا گردند. " (۱۲)

۱۳ - بیت العدل اعظم:

"گروههای فرازینده ای از مؤمنین باید از یک برنامه رسمی آموزشی بهره مند گردند، برنامه ای که بتواند آنان را با دانش و بیانش روحانی و نیز با مهارت ها و توانایی های لازم جهت انجام خدماتی که برای ادامه ترویج و تحکیم در سطحی وسیع لازم است، مجھّز سازد. " (۱۳)

۹ - حضرت عبدالبهاء در لوحی خطاب به جناب میرزا محمد باقرخان شیرازی می فرمایند:

".... مبلغین بسیار کمند، چاره نیست شما بکوشید که در آنجا یک محفل درس تبلیغ تشکیل کنند تا جوانان نو رسیده تربیت شوند، ولو در شبها باشد به تحصیل لوازم تبلیغ پردازنند و همچنین آحباء جمیعاً، چون در جائی دو نفر جمع شوند مذاکراتشان به کمال شوق حصر در بیان برهان باشد. " (۹)

۱۰ - نیز خطاب به فرد مذکور می فرمایند:

"بالفعل مبلغین بسیار کمند و از هر طرف فریاد بلند : آین المبلغ آین المبلغ . چاره نیست جز اینکه در هر شهری محفلی به جهت درس تبلیغ تأسیس نمود تا نونهالان جنت ابهی که در نهایت شوق و ذوق و شور و وکھند، تحصیل فن تبلیغ نمایند. اگر چنانچه باید و شاید معمول گردد، در اندک زمانی در هر شهری مبلغین کامل و ناطقین ثابت ظهور یابد. " (۱۰)

آزمون ۱

۱- توصیه های حضرت عبدالبهاء در لوح ابن ابهر راجع به تشکیل محافل
تبليغ چیست؟

۲- " محافل بسیار مقبول، ولی باید ..... مجالس، ..... باشد. این .....
دارد . این سبب ..... است و این سبب ..... امرالله. "

۳- در محفل تبلیغ چه اموری باید انجام شود؟

۴- به فرموده حضرت عبدالبهاء چگونه باید ممالک قلوب را تسخیر نمود؟

۵- الف - به فرموده بیت العدل اعظم یک برنامه رسمی آموزشی تبلیغی
چگونه باید باشد؟

ب - به نظر شما این برنامه رسمی آموزشی، کدام برنامه جامعه بهائی
است؟

ج - تشکیلات برای نفوosi که تمایلی به شرکت در مطالعه کتابهای
 مؤسسه روحي ندارند، چه برنامه اي دارد؟

د - به نظر شما بهترین راه برای اجرای نوایای حضرت عبدالبهاء ،
 راجع به تشکیل محافل تبلیغ در زمان حاضر چه می تواند باشد؟

۱۴ - ۱ و نیز:

" تشکیلات امریه همچنان به آمالِ نفوسي که، به هر علت،
 تمایلی به شرکت در مطالعه کتاب های مؤسسه روحي ندارند،
 توجه خواهند داشت. نفوسي که زیاد مشتاق نیستند باید دریابند
 که بسیاری از راه های خدمت به روی آنها گشوده است، از
 جمله، مهم تر از همه، تبلیغ فردی است که وظیفه عظیم و
 فوق العاده مهم هر فرد بهائی است. کلاس های محلی تزییدِ
 معارف و ... که همچنان ویژگیِ مهم حیاتِ جامعه بهائی باقی
 می مانند، فرصت های وفیری را برای آنها جهت عمق بخشیدن
 به معرفتِ خود نسبت به تعالیم مبارکه فراهم می آورند." (۱۴)

مراجع:

۲- تبلیغ امری واجب، اجباری، عمومی و مقدس است.

۱- ۲ حضرت بهاء الله می فرمایند:

"... امر تبلیغ بر کل واجب شده که شاید جمیع دوستان رحمان به رتبه بلند اعلی و مقام آعز آسمی که می فرماید من آحیا نفساً فَكَانَمَا آحِيَا النَّاسَ جَمِيعًا فَائِزٌ شوند." (۱)

۲- ۲ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"... تبلیغ و تنشیر، مخصوص طبقه معینی از نفوس مانند طبقه روحانیون در آدوار قبل نبوده، بلکه عموم یاران ثابت باوفای امر حضرت یزدان عهده دار این امر عظیم هستند و تحدید تبلیغ برای نفوس محدود، مخالف و مباین با نصوص و تعالیم الهیه است. پس در این دور مبارک تبلیغ امرالله وظیفه ای است اجباری و عمومی." (۲)

۱- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۴۵

۲- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۲۳

۳- مکاتیب عبدالبهاء، جلد سوم، ص ۳۲

۴- مؤسسه روحی کتاب ششم، صفحه ۱۵۹

۵- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۲۷

۶- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۳۰

۷- مؤسسه روحی، کتاب هفتم، ص ۴۲ - ۴۳

۸- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۶۴

۹- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۳۲

۱۰- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۳۲ - ۱۳۳

۱۱- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۳۴

۱۲- کتاب جوانان، ص ۱۶۶

۱۳- پیام رضوان ۲۰۰۷ (اشاره به نقشه چهارساله)

۱۴- پیام ۲۸ دسامبر ۲۰۰۵

۳ - ۲ و بیت العدل اعظم:

"**تبليغ امرالله و نشر نفحات** الله از فرائض روحانی هر فرد مؤمن محسوب و بنابراین وظيفه ای است مقدس و تخطی ناپذیر و نمی توان تحت هیچ شرایطی از آن صرف نظر کرد..." (۳)

۵ - ۲ و نیز:

"این واقعیت که شما به تبليغ به عنوان یک اقدام روحانی مبادرت می نمائید با یک بُعد تقدیس دیگر ارتباط می یابد. در تبليغ، عاملی که موجود تحول می گردد کلام الهی است. حضرت بهاء الله از استعاره "اکسیر" استفاده می کنند تا ما بتوانیم به قوّه کلمه الله پی ببریم. قرنها بشر را اعتقاد بر این بود که اکسیر دارای قوّه تبدیل مس به طلا است." (۵)

۴ - ۲ قسمتی از سخنرانی دکتر فرزام ارباب در ۲۸ آوریل ۲۰۰۱:

"شما در کمال امتنان و احترام به عنوان یک اقدام مقدس به تبليغ اقدام می کنید، "مقدس" اشاره به آن چیزی دارد که متعلق به خداوند است.

در هنگام تبليغ ما با دو امر مقدس مواجه هستیم. یکی قلب انسان است که اساساً متعلق به خداست. تبليغ را در واقع می توان به عنوان عملی روحانی توصیف کرد که به فتح مدینه قلب انسانی به روی خداوند منجر می شود. مورد دوم که به تبليغ مربوط می شود عبارت از ظهور حضرت بهاء الله است. ما تبليغ می کnim تا قلب را با ظهور آن حضرت، که اعظم موهبت ايشان به نوع بشر است، مرتبط سازیم. شما مطمئناً با این کلام

آزمون ۲

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح	غلط	
☐	☐	الف- تبلیغ امری است اختیاری نه اجباری.
☐	☐	ب- تبلیغ مربوط به طبقه خاصی نمی باشد.
☐	☐	* ج- تبلیغ امری مقدس است.

مراجع:

۱- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵

۲- رساله راهنمای تبلیغ، ص ۶۱

۳- پیام ۷ اکتبر ۲۰۰۷

۴- برنامه فشرده رشد، ص ۷-۸

۵- برنامه فشرده رشد، ص ۸

* د- عاملی که در تبلیغ موجد تحول می گردد، مهارت مبلغ است.

۲- به نظر شما قوئ کلمه الله با اکسیر چه شباهتی دارد؟

۱ - ۳ حضرت بهاء الله می فرمایند:

"قَدْ قُدِّرَ لِكُلِّ نَفْسٍ تَبْلِيغُ هَذَا الْأَمْرِ ..." (۱)

۲ - ۳ و نیز در یکی از الواح مبارکه آمده است که :

"اليوم بر كل احبابی الهی لازمست که آنی در تبلیغ امر،
تکاھل ننمایند و در كل حین به مواعظ حسنہ و کلمات لینه
ناس را به شریعت عز احديه دعوت نمایند..." (۲)

۳ - ۳ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"هر نفسی که ثابت بر عهد است ولو به ظاهر خواندن
آبجَد نداند باید در فکر اعلاء کلمة الله و تبلیغ باشد." (۳)

۴ - ۳ ایضاً می فرمایند:

"... تکلیف هر نفسی از احبابی الهی این است که شب و
روز آرام نگیرد جز به فکر نشر نفحات الله. یعنی به قدر امکان
بکوشد که نفسی را به شریعه بقا هدایت نماید و احیا کند. زیرا
این اثر از او در اعصار و قرون متسلسل گردد، چه که هادی

۳ - تبلیغ انفرادی (اهمیت و میزان)

"در اقدامات مؤمنین اوّلیه که در شرایطی بس
نامعلوم و تنها با اتكاء به نیروی ایمان خود پیش
رفتند و به تبلیغ امر الله ادامه دادند تفکر کنید."

" بیت العدل اعظم، ۷ اکتبر ۲۰۰۵ "

اول تتابع و ترافق و تسلسل در مؤمنین دیگر کند، عاقبت یک نفس مقدس سبب احیاء صد هزار نفوس شود. ملاحظه فرمائید که چقدر اهمیت دارد که هدایت یک نفس، اعظم از سلطنت است، زیرا سلطنت ظاهر در ایامی چند منتهی شود نه اثری و نه ثمری و نه سروری و نه فرخی و نه بشارتی و نه اشارتی نه نامی و نه نشانی باقی ماند، اما این سلطنت که هدایت نفوس است دست در آغوش دلبر ابدی نماید و انسان بر بالین سرمدی بیاساید ... " (۴)

۵ - ۳ و نیز :

" ... هر فکری و ذکری و عبادتی و خدمتی را بگذاریم و به تبلیغ و عبودیت آستان مقدس پردازیم مگر عبادتهاي مفروضه..." (۵)

۶ - ۳ همچنین :

" شب و روز آرام نگیرند و آلام نبینند و فراغت نجويند ... اوقات را صرف نشر نفحات الله کنند و و آزمان را وقف اعلاء کلمة الله ... " (۶)

۷ - ۳ حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:

" امروز نیاز بشریت به شنیدن پیام الهی آن چنان شدید است که آحباء باید کاملاً در این وظیفه غرق شوند... " (۷)

۸ - ۳ همچنین در یکی از توافقی خطاب به اهل بهاء می فرمایند:

" بگذارید این مهمترین و ضروری ترین وظیفه هر شخص بهائی باشد. بگذارید این را غالترین شور و شوق زندگی خود قرار دهیم. " (۸)

۹ - ۳ بیت العدل اعظم الهی :

" نقطه تمرکز آذهان و افکار کلیه آحباء باید تبلیغ باشد ... با دیدگان متظر، چشم به راه روزی هستیم که میل و اشتیاق غالب در زندگی هر یک از یاران تبلیغ باشد... " (۹)

۱۰ - ۳ و نیز :

۱ - ۱۰ - ۳ : " از حکم حضرت بهاء الله که فرد مؤمن را موظف می سازد که به تبلیغ امر مبارکش پردازد، مفری نیست ۲۰

۱۱ - ۳ ایضاً :

"افراد احباب باید در انجام امرِ مهم تبلیغ که از جمله وظایف روحانی و تخطی ناپذیر هر فرد بهایی است بیش از پیش کوشنا باشند، هیچ فرصتی را از دست ندهند و با رعایت حکمت و از طریق ابتکار شخصی، تا حد امکان با استفاده از بینش‌های روحانی و تعلیماتی که در فرایند مؤسسه آموزشی آموخته‌اند، به این وظیفه خطیر قیام کنند و در این راه هم‌دیگر را نیز تشویق^(۱) و حمایت نمایند." (۱۱)

و نمی‌توان آن را به یکی از مؤسسات امری محول نمود و هیچ یک از آن مؤسسات نیز نمی‌تواند این وظیفه را بر عهده گیرد. تنها فرد بهائی است که می‌تواند استعدادهایی را که مشتمل بر توانائی استفاده از ابتکارات شخصی، اغتنام فرصتها، ایجاد روابط دوستانه با دیگران، معاشرت و مصاحبত با سایرین، برقرار ساختن ارتباط با مردمان، جلب همکاری سایرین در خدمات مشترک امری و اجتماعی ... به کار گیرد."

۲ - ۱۰ - ۳ : "فرد بهائی برای حدّاًکثر استفاده از قابلیات به عشقی که به حضرت بهاء الله دارد، و به قوّه عهد و میثاق، و به نیروی محرّکه دعا و مناجات، و به الhamat و تعلیماتی که از مطالعه نصوص مبارکه حاصل می‌گردد ... متکی و متّوسّل می‌گردد."

۳ - ۱۰ - ۳ : "در مرکز و مدارِ هر پیشرفته، فرد قرار گرفته است که قدرت اجرائی را در دست دارد و تنها فرد است که می‌تواند از طریقِ اقدام و ابتکار شخصی، آن را به جریان اندازد." (۱۰)

---

(۱) جناب دکتر فرزام ارباب در نطق ۲۸ آوریل ۲۰۰۱ می‌گوید:

"وقتی کارآموزی و تشویق، مؤثّر واقع می‌شود جوّی برای توسعه به وجود می‌آید که آحباب در آن به وظیفه تبلیغی خویش چون نتیجه‌ای از ایمان به حضرت بهاء الله می‌نگرنند."

آزمون ۳

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

مراجع:

- ۱ - مؤسسه روحی کتاب ششم، صفحه ۱۸
- ۲ - کتاب جوانان، ص ۱۵۷
- ۳ - مائدۀ آسمانی جلد ۵، ص ۷۹
- ۴ - امر و خلق، جلد ۳، ص ۴۸۵
- ۵ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۳۸
- ۶ - منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء، شماره ۲۰۴
- ۷ - مؤسسه روحی کتاب ششم، ص ۹۰
- ۸ - مؤسسه روحی کتاب ششم، ص ۶۱
- ۹ - پیام رضوان ۲۰۰۷
- ۱۰ - پیام ۱۵۳ بدیع
- ۱۱ - پیام ۲۹ جون ۲۰۰۶

صحیح غلط

الف- کسی که سواد ندارد نمی تواند تبلیغ کند.

*ب- کافی است که دقایقی از ایام خویش را صرف تبلیغ نمائیم.

*ج- اثر هدایت یک نفس در تمام اعصار متسلسل گردد.

د- همه عبارت مرجع به تبلیغ هستند.

ه- احباء باید در امر تبلیغ یکدیگر را تشویق نمایند.

۲- " نقطه ..... اذهان و افکار ..... احبا باید ..... باشد. با دیدگان منتظر چشم به راه روزی هستیم که ..... در زندگی هر یک از یاران ..... باشد. "

۳- کدام امور را فرد بهائی می تواند انجام دهد، اما مؤسسات قادر به انجام آن نیستند؟

۴- توضیح دهید که چگونه می توان آنی در تبلیغ تکاهم ننمود و شب و روز به فکر و در کار نشر نفحات بود؟

۵- چگونه می توانیم یکدیگر را در امر تبلیغ تشویق نماییم؟

۳ - ۴ قسمت هائی از الواح وصایای حضرت عبدالبهاء :

" ... ای ثابتان بر پیمان، این طیر بال و پر شکسته و مظلوم، چون آهنگ ملاء اعلی نماید و به جهان پنهان شتابد و جسدش تحت آطباقي قرار یابد یا مفقود گردد، باید ... جمیع یاران و دوستان، بالاتفاق به نشر نفحات الله و تبلیغ امرالله و ترویج دین الله به دل و جان قیام نمایند. دقیقه ای آرام نگیرند و آنی استراحت نکنند ... . این عبد مظلوم، شب و روز به ترویج و تشویق، مشغول گردید ، دقیقه ای آرام نیافت تا آنکه صیت امرالله آفاق را احاطه نمود و آوازه ملکوت ابھی خاور و باخترا بیدار کرد. یاران الهی نیز چنین باید بفرمایند. اینست شرط وفا و اینست مقتضای عبودیت آستان بهاء. حواریون حضرت روح به کلی خود را و جمیع شئون را فراموش نمودند و ترک سر و سامان کردند و مقدس و منزه از هوی و هوس گشتند و از هر تعلقی بیزار شدند و در ممالک و دیار منتشر شدند و به هدایت من علی الارض پرداختند، تا جهان را جهان دیگر کردند و عالم خاک را تابناک نمودند و به پایان زندگانی در ره آن دلبر رحمانی جانفشانی کردند و هر یک در دیاری شهید شدند ... "

(۳)

۴ - اغتنام فرصت ها (وقت تنگ است)

۱ - ۴ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

" ... آنی سکون نیایید و دقیقه ای قرار مجویید و دمی نیاسایید. مانند دریا پرجوش گردید و به مثابه نهنگ بحر بقا به خروش آیید. صمت و سکون و قرار و سکوت، شأن اموات است نه أحیاء و از خصائصِ جماد است نه طیور گلشنِ ملاء اعلی. عنقریب این بساطِ حیات، مُنطَوی شود و این لذائذ و نعماء متنهی گردد. از برای نفوس، یأس حاصل شود و هر مقصد و آرزویی باطل گردد. پس تا جان در جسد است باید حرکتی نمود و همتی کرد و بنیانی بنیاد نهاد که قرون و اعصار، فتور به ارکان نرساند .. " (۱)

۲ - ۴ حضرت ولی امرالله می فرمایند:

"... زنهار زنهار امر تبلیغ دقیقه ای معوق و معطل ماند، زیرا امر تبلیغ، مقصد اصلی اقدامات امریة یاران است و مایه سعادت ابدیة آنان ". (۲)

خودمان و تبلیغ دیگران - در جمیع طبقات جامعه به جمیع وسائل ممکنه من دون وقفه و تأخیر باشد. حضرت عبدالبهاء در یکی از آثار نصیحیه خود درباره تبلیغ می فرمایند: "تا شمعی به آتش نرسد شعله نیفروزد. تا نوری ساطع نشود ظلمت، زائل نگردد". (۶)

۷ - ۴ و نیز :

"ایام، مانند چشمک ستارگان به سرعت در گذر است. حال نقطه عطف بحرانی است که هرگز شب و مثلش دوباره پیش نخواهد آمد، فرصت را غنیمت شمارید و در این فرصت اقدامی نمایید که سبب شُمول عنایات و الطاف الهیه گردد و برای شما و همه نوع انسان، ضامن آینده ای ماورای ارزش‌های دنیوی شود." (۷)

۸ - ۴ ایضاً:

"جمیع احباب باید در نظر داشته باشند که فرصتی برای قناعت و اكتفاء به شکوه افتخارات گذشته وجود ندارد. وضعیتِ آسفناک جامعه بشری وخیم تر و بحرانی تر از آن است که در

۴ - ۴ بیت العدل اعظم:

"انجام رسالت تاریخی که بر عهده شما گذاشته می شود، در این لحظه حساس تاریخی نمی تواند به تأخیر افتاد، کمر همت بر بندید و همتی بنمایید. بستایید و تأخیر و تمهل روا ندارید و فرصت گرانبها را از دست ندهید. قیام نمایید و تعداد فراینده ای از خویشاوندان، همسایگان، دوستان و همکاران معتمد خویش را به این دوره ها دعوت کنید." (۴)

۵ - ۴ همچنین:

"هیچ فرصتی را از دست ندهند و با رعایت حکمت و از طریق ابتکار شخصی، تا حد امکان با استفاده از بینش های روحانی و تعلیماتی که در فرایند مؤسسه آموزشی آموخته اند، به این وظیفه خطیر، قیام کنند و در این راه همدیگر را نیز تشویق و حمایت نمایند." (۵)

۶ - ۴ در جائی دیگر:

"نخستین عکس العمل و پاسخ ما باید قیام به تبلیغ - تبلیغ

آزمون ۴

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

- الف- انجام رسالت تاریخی تبلیغ را می توان به تأخیر انداخت؟
  ب- ما اکنون در نقطه عطف بحرانی تاریخ هستیم.
  * ج- وضعیت جامعه بشری وخیم و بحرانی است.

۲- وقت ..... است. فرصت را باید ..... شمرد، از ..... نهراسید و ..... خود را در سبیل ..... این فرآیند به کار برد.

۳- موانع موجود به سر راه نشر نفحات چیستند و چگونه می توان آنها را از میان برداشت؟

۴- به نظر شما چرا فرصت ما برای انجام رسالت تاریخی خود در این زمان اندک است؟

عرضهٔ مائدهٔ حیات، که در این عصر و زمان از آسمان نازل شده است، لمحه‌ای درنگ نماییم. لهذا، در پیشرفتِ جریانی که وعدهٔ توفیق در ظهورِ طلیعهٔ ضیافتِ ربِ الجنود به روی جمیع نفوسي که مشتاق مائدهٔ حقیقت هستند می‌دهد، نباید آدنی تأخیری روا گردد." (۸)

۹ - ۴ و نیز:

"وقت تنگ است. فرصت را باید غنیمت شمرد، از موانع موجوده نهراسید و حدّاً کثیر قوای خود را در سبیلِ استحکام این فرایند، بکار برد." (۹)

مراجع:

۵- نشر نفحات الله در حین تضییقات

۱ - ۵ حضرت بهاء الله می فرمایند:

"... به شائی بر امر الهی مستقیم باش که هیچ امری تو را از خدمتی که به آن مأموری منع ننماید اگر چه مَنْ عَلَى الارض، به معارضه و مجادله برخیزند ...." (۱)

۲ - ۵ حضرت عبدالبهاء

در لوح ابنِ أصدق از قلم مبارکِ میثاق نازل قوله الاحلى:
"منکرین و رادین، اوّل منادیٰ حق هستند، مثل رَدِّیه که آبن آثیم مرقوم نموده. این نفوس اهمیتی نداشتند و ندارند. عنقریب ملاحظه خواهید نمود که نفوس بسیار مهمی از شرق و غرب، صحائف عظیمه بر رَدِّ نوشته و نعره زنان فریاد کنند چه که عظمتِ امرِ آنچه بیشتر ظاهر شود معتبرضین و منکرین و رادین، عظیم تر و کثیرتر گردد و کل، سببِ اعلاء کلمة الله است. شما دعا نمائید که خدا از این قبیل رادین بسیار خلق فرماید چه که خیلی مفید است. انتهی" (۲)

۱ - مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۴ ، ص ۱۳۳

۲ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵۰

۳ - ایام تسعه، ص ۴۶۵ - ۴۶۶

۴ - پیام ۷ اکتبر ۲۰۰۵

۵ - پیام ۲۹ جون ۲۰۰۶

۶ - پیام رضوان ۱۴۶ بدیع خطاب به بهائیان عالم

۷ - پیام رضوان ۱۵۶ بدیع خطاب به بهائیان عالم

۸ - پیام رضوان ۲۰۰۱

۹ - پیام ۷ جون ۲۰۰۷

۳ - ۵ همچنین:

" و از غرائب وقوعات اینست که اعظم وسیله صون و حمایت این حقیقت نورانیت، هجوم اعداست و آلام و محن بی متها. زُجاج آن سراج، اریاحست و سبب سلامت آن سفینه، شدّت امواج، لهذا باید از بلاء ایوب ممنون شد و از جفای اهل ذنوب باید خوشنود گشت، زیرا سبب بقا و وسیله کبری و نعمت عظیمی و موهبت بی متهاست و علیک البهاء الابهی. " (۳)

۴ - ۵ و نیز:

" امر به درجه ای عظیم است که در سبیل حق حتی ذلت، سبب عزّت است ... اگر جمیع عالم متفق شوند و بخواهند که نفسی از احباب الله را ذلیل نمایند نتوانند، زیرا نهایت ذلت به حسب ظاهر، شهادت است و این شهادت سبب عزّت ابدی. پس ثابت شد که حضرت احادیث از برای احباب، ذلت خلق ننموده. چیزی را که حق خلق ننموده که می تواند آنرا وجود دهد. (۴)

۵ - ۵ حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:

" ... حال نیز با وجود ادامه تضییقات داخله شدیده و وقوع حوادث هائله خارجه ... این عبد مرّه آخری از أعماق قلب و در نهایت اشتباق، قیام عاشقانه یاران ستمدیده را آرزو و تمنا نمایم و ظهور علامات ظفر و نصرت این امر عظیم را مترصد و منتظر ... " (۵)

۶ - ۵ و همچنین:

" نه اوضاع تهدید کننده عالم و نه ملاحظه فقدان وسائل مادی و عدم اتصاف به کمالات و فقدان علم و تجربه که ظاهراً مورد میل و مطمح نظر است، نباید هیچ نفسی را که برای قیام به تبلیغ، پیش قدم و پیش آهنگ است، مستقل‌اً از قیام باز دارد و یا حائل و مانع شود، زیرا قوائی که حضرت بهاء الله مکرراً به ما اطمینان فرموده همین که بکار رود، مانند مغناطیس، جاذب تأییدات موعوده لاریبیه حضرت بهاء الله است. چنین نفسی نباید متظر هیچ گونه تشویق مخصوصی از طرف نمایندگان مُنتخب جامعه خویش شود و یا به سبب هیچگونه موافعی که اقوام و یا هموطنانش بخواهند در سیل او ایجاد نمایند، از

مقصود باز ماند و یا آنکه توجه و اعتنای به ملامت خورده گیران و تنقید دشمنان و متنقدین خویش نماید." (۶)

۷ - ۵ و نیز :

"بیان اثبات حقائق امریه و کشف اسرار الهیه و اثبات لزومیت شعایر دینیه و ترویج احکام سماویه با وجود انقلابات حالیه و مشاکل متنوعه و دسائیں نفووس مغرضه و تهدیدات شدیده متmadیه، اویل فریضه پیروان امر حضرت آحدیه از رجال و نساء در جمیع مراکز امریه از مُدن و قُرى در آن صقع جلیل است." (۷)

۱۰ - ۵ و نیز :

"هر وقت مشکلات، غلبه نماید و تحمل شرایط موجوده غیر ممکن جلوه کند، آحبابی عزیز باید بیش از پیش جنبه های روحانی استقامت و پایداری خود را در نظر گیرند. در زندگانی هیاکل مقدسه این آئین نازنین تفکر نماید که چطور شئونات شخصی خود را فدا نموده و هرگونه رنج و شکنجه در راه غنی متعال را به جان و دل پذیرفتند. مگر حضرت رب اعلی در راه اعلای امر الهی جان فدا نفرمودند؟ مگر جمال مبارک به نفسه المقدس از مال و ثروت و رفاه و آسایش، برای اعلان ندای ربانی نگذشتند؟ مشقات سالیان دراز تبعید و زندانی

۸ - ۵ بیت العدل اعظم:

"... ید غیبی در کار است و جمیع حوادث روزگار، مُمدِّ تأسیس شریعت پروردگار ... تا طوفان، نیاید و بحر، تلاطم نیابد و امواج، نیاشوبد چه بسا لؤلؤ لاء لاء که در قعر دریا همچنان در آغوش صدف، پنهان ماند و بر ساحل مقصود نیفتند ... بلی آتش امتحان در بنیان مَوصص امر یزدان البته در نگیرد و خللی وارد نسازد و چه بسا در نفوosi که به آتش افروزی و یا به تماشا آمده اند، عطش طلب ایجاد نماید." (۸)

آزمون ۵

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

الف- در موقع تضییقات و فقدان وسایل مادی لازم نیست به تبلیغ امر قیام کنیم.

* ب- ازدیاد منکرین و معتبرضین سبب اعلاء کلمه الله است.

ج- طرز عمل ما با مؤمنین اولیه امر متفاوت است.

۲- ید ..... در کار است و جمیع ..... روزگار، ..... تأسیس شریعت پروردگار.

۳- چه طرز تفکری موجب می شود که افراد با وجود تضییقات فراوان به نشر نفحات الله بپردازند؟

۴- آیا فدکاری ها و از خود گذشتگی های روزانه احبای ایران برای پیشرفت امر مبارک کفایت می کند؟

حضرت عبدالبهاء به سر آمد، ولی قدر و اهمیت و اثرات لانهایه آسفار آن حضرت به اروپا و آمریکا برای پیشرفت امر مبارک و استقرار تمدن جهان آرای الهی، صفحات تاریخ عالم بشری را الی البد زینت بخشیده است. فدکاری ها و از خود گذشتگی های روزانه احبای ایران و خدمات خالصانه شان موجب رشد روحانی فردی و تقرّب به آستان مبارک و حصول عنایات لاثُحصی در عوالم الهی برای شخص مؤمن و لازمه بقای امر مبارک در سرزمین ولادتش می باشد. قوای روحانی منبعه از این فدکاری ها و خدمات خالصانه احبا و تحمل این شرایط طاقت فرسا، موجب پیشرفت امرالله و مالاً تأسیس وحدت عالم انسانی خواهد شد. " (۱۰)

مراجع:

۶- راه و روش تبلیغ

۱ - ۶ حاج میرزا حیدر علی در کتاب بهجت الصدور ، از توصیه های حضرت بهاء الله خطاب به خود ایشان، چنین نقل می کند:

"مهربانی و محبت و انجذاب به مردم، اولین قدم تبلیغ امرالله است. مبلغ باید به دقت، استماع کند آنچه آن شخص می خواهد بگویید. حتی اگر صحبتهای او افکار بیهوده و تکرار نظریات دیگران باشد، نباید مقاومت کند و در مجادله وارد شود. مبلغ نباید بگذارد که صحبتها با غلبه خود، به او تمام شود؛ چون شخص مقابل، احساس خواهد کرد شکست خورده است و لذا باعث می شود بیشتر، مقاومت کند. بهتر است بگویید شاید شما صحیح می فرمایید ، ولی لطفاً این مطالب را از یک زاویه دیگر هم در نظر بگیرید . احترام و محبت و مهم شمردن مطالب شخص مقابل او را تشویق می کند که به مطالب شما گوش دهد و باعث نمی شود که وادار شود با مقاومت، رفتار کند. بلکه به درجه ایقان می رسد؛ چون می بیند هدف شما شکست او

۱ - امر و خلق، جلد ۳ ، ص ۴۶۵

۲ - مائدۀ آسمانی جلد ۵ ، ص ۲۵۷

۳ - مکاتیب عبدالبهاء، جلد هشتم، برگرفته از جزوۀ نور ایمان

۴ - پیام آسمانی، برگرفته از جزوۀ نور ایمان

۵ - رساله راهنمای تبلیغ ، ص ۵۹

۶ - ظهور عدل الهی

۷ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵۷ - ۵۸

۸ - پیام ۹ شهر العزه

۹ - پیام ۷ اکتبر ۲۰۰۵

۱۰ - پیام ۳۱ می ۲۰۰۶

۵ - ۶ و نیز:

"اگر نزد شما کلمه و یا جوهریست که دونِ شما از آن محروم به لسانِ محبت و شفقت، القا نمایید اگر قبول شد و اثر نمود مقصود حاصل وآل او را به او واگذارید و درباره او دعا نمایید نه جفا". (۵)

۶ - ۶ همچنین:

"... چه بسیار از کلمات که سبب علوّ و سموّ و اشتعال خلقت و چه مقدار سببِ برودت و افسردگی. یک کلمه، نارِ محبت برافروزد و کلمه‌ای خرى آن را بیفسرد". (۶)

۷ - ۶ ایضاً:

"... بیان، اگر به اندازه گفته شود رحمت‌الهی است و اگر تجاوز نماید سبب و علتِ هلاک. در الواح، کل را وصیت فرمودیم به بیانی که طبیعت و اثرِ شیر در او مستور باشد تا اطفالِ عالم را تربیت نماید و به حد بلوغ رساند ...". (۷)

۸ - ۶ باز خطاب به یکی از یاران:

"او را اعانت نمای تا حقیقت را تمیز دهد، بی آنکه برای

نیست ، بلکه بیانِ حقیقت است و نشان دادنِ ادب است و اتصاف به صفاتِ روحانی." (۱)

۲ - ۶ جمال قدم در یکی از الواح:

" یا اسمی بیان نفوذ میطلبد چه اگر نافذ نباشد مؤثر نخواهد بود و نفوذ آن معلق به آنفاسِ طبیه و قلوبِ صافیه بوده و همچنین اعتدال می طلبد، چه اگر اعتدال نباشد سامع متحمل نخواهد شد و در اول بر اعراض، قیام نماید ... " (۲)

۳ - ۶ و نیز خطاب به جمال بروجردی:

"... ای جمال به شفقتِ پدری با جمیعِ اهلِ ارض، معاشر باش و همچنین از نَدَیِ حِکمت، جمیع را تربیت نما ... " (۳)

۴ - ۶ ایضاً در لوحی دیگر:

"لسانِ شفقت، جذابِ قلوب است و مائدهٔ روح و به مثابه معانی است از برای الفاظ و مانند افق است از برای اشراقِ آفتابِ حکمت و دانائی ". (۴)

از نتائج مذمومه مضره مجادله و غلبه را ذكر و فرمودند
غصن اعظم هر صحبت بي معنى را چنان گوش می دهند که
طرف مقابل می گويد از من می خواهند استفاضه نمایند و
خورده خورده از راهی که نمی داند او را مشعر و مدرک
مي بخشنند." انتهي (۹)

۱۰- حضرت ولی عزیز امراض‌الله: "... باید اعمال، ممدّ و مثبت بیان در تبلیغ گردد و شخص مبلغ اولاً استعداد طالب و نوایای قلبیه و محیطش را به دقت ملاحظه نموده و آغاز صحبت نماید. تحصیل علوم و فنون و معارف و اکتساب معلومات هر چند از لوازم ضروریه محسوب نه ولی از تأثیر کلی و اهمیّت عظمی خارج نیست ". (۱۰)

۱۱- ۶ و همچنین در توقیع مبارک خطاب به محفل روحانی
ملحق آمریکا می فرمایند:

"احبای الهی مخصوصاً آنان که تجربه کافی در امرِ تبلیغ ندارند باید در طرز ابلاغِ تعالیم امرِ الهی، نهایتِ دقت و مراقبت را به کار بزنند. حصولِ موفقیت در امرِ تبلیغ تنها منوط به صداقت و خلوص و ایمان نبوده، بلکه در عین حال تدبیر و

خود قدر و مقامی قائل باشی یا خود را برتر از او محسوب
داری و یا صاحب موهبتی پیشتر بدانی. " (۸)

۹ - ۶ و نیز در خطابی دیگر به جناب میرزا حیدرعلی اصفهانی فرمودند:

"خلق خوش و به خوشی همراهی با خلق نمودن، راه تبلیغ است. هر چه طرفِ مقابل می‌گوید ولو هر قدر وهم و تقلید و بی معنی باشد باید اذعان نمود و خود و طرفِ مقابل را مشغول به دلیل اقامه نمودن ننمود که آخرش هم به لجاج و عناد منجر می‌شود. زیرا خود را مقهور و مغلوب مشاهده می‌نماید و بر غفلت و احتجابش می‌افزاید. باید ذکر نمود صحیح است این قسم هم ملاحظه بفرمائید صوابست یا خطابه با تأدب و محبت و ملاحظت، طرفِ مقابل گوش می‌دهد و به فکر جواب ساختن و دلیل پرداختن، مشغول نمی‌شود و مطالب را اذعان می‌نماید و چون ملاحظه نمود که مقصود، مجادله و غلبه نیست و مقصود القای کلمه حق و صدق است و اظهار انسانیت و رحمانیت البته انصاف می‌کند و گوش و چشم و دلِ فطرتِ اصلیه اش باز می‌شود و به فضل الله، خلق جدید و صاحب بصر جدید و سمع تازه می‌شود و بسیار

عادی، به تمام آنها ، از عالی یا دانی ، غنی یا فقیر، باید با دستهای باز ، با قلب نورانی، به زبانی فصیح ، با صبر بسیار، با صداقتی خلل ناپذیر، با کمال حکمت، با شجاعتی تزلزل ناپذیر، کأس نجات را در این ساعات بحرانی تقديم نمایند ... " (۱۲)

۱۳ - ۶ و بیت العدل اعظم:

"وظیفه ما بیان این نکته به متحریان است که جمیع ما در جهانی واحد زندگی می کنیم، با امتحاناتی مشترک مواجهیم و برای تحقق آمال و آرمانهای دیرین و مشابه برای نوع بشر جد و جهد می نماییم. مقصود ما که وحدت و همبستگی با سایر بني نوع انسان می باشد، باید در کمال خلوص و صمیمیت، بیان و از صمیم قلب احساس شود. " (۱۳)

۱۴ - ۶ همچنین:

"وقتی غیر بهائیان متوجه شوند که در این امر، هیچ گونه فشاری وجود ندارد، بلکه تمایل واقعی از طرف بهائیان وجود دارد که مائدۀ روحانی موجود در تعالیم حضرت بهاء الله را در اختیار آنها بگذارند، عکس العمل آنها مثبت است و خود آنها به سهولت به اجتماعات بهائی روی می آورند. " (۱۴)

نهایت حزم و حکمت نیز لازم است. هنگام ابلاغ کلمة الله به عامه نفوس در بیان مطالب نباید عجله نمود، بلکه دقت و اهتمام، لازم است که تعالیم الهی را به طور جامع و کامل ابلاغ و برای رعایت خاطر دیگران دخل و تصرفی در آن ننمود... " (۱۱)

۱۲ - ۶ همچنین در پیامی به احبابی آمریکا می فرمایند:

"آنان باید در تشریح جنبه های اساسی و برجسته دیانت خویش نه تحریک آمیز باشند و نه سهل انگار، نه متعصب باشند نه به طور افراطی آسان گیر. می توانند بی باک باشند یا محظا، سریع عمل کنند یا به کندی، روش مستقیم به کار برنند یا غیر مستقیم، مدعی شوند یا مسالمت آمیز باشند. باید مطابق با پذیرش روحانی نفسی عمل نمایند که با او در تماس هستند، خواه وضعی باشد خواه شریف، شمالی یا جنوبی، فردی عادی یا کشیش، کاپیتانیست یا سوسيالیست، مقام دولتی یا شاهزاده، صنعتگر یا فقیر. در معرفی پیام حضرت بهاء الله نه تردید کنند و نه تزلزل یابند. نه فقیر را تحقیر کنند و نه مرعوب بزرگان شوند. در تشریح حقائق نه بیش از حد اصرار ورزند و نه از حقیقتی که دفاع می کنند ذره ای بکاهند، خواه شنونده از دستگاه سلطنت باشد یا از ارباب کلیسا، اهل سیاست باشد یا تجارت و یا فردی

آزمون ۶

* ۴- چند مثال ذکر کنید که نشان دهنده رعایت "لسان شفقت" در تبلیغ باشد.

۵- به فرموده حضرت ولی امرالله در تبلیغ علاوه بر صداقت و خلوص و ایمان چه ویژگی های دیگری مورد نیاز می باشد؟ احباء باید در تشریح جنبه های اساسی و برجسته دیانت خویش چه ویژگی هایی داشته باشند؟

۶- توصیه های حضرت بهاء الله به جناب حاج میرزا حیدرعلی اصفهانی چه بود؟

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

* الف- مقصد از تبلیغ امرالله مبارزه و مجادله و تفوق در کلام نیست.

* ب- وقتی کسی به گفتار و کلام ما توجهی نکرد دیگر نباید برای او کاری انجام داد.

* ج- تحصیل علوم و فنون و معارف از لوازم ضروریه تبلیغ نیست، اما تأثیر کلی و اهمیت بسیار دارد.

۲- بیان اگر ..... گفته شود ..... است و اگر ..... نماید ..... سبب و علت .....

۳- برداشت و نظر خود را درباره این بیان مبارک حضرت ولی امرالله ذکر بفرمائید.

" ..... باید اعمال ممد و مثبت بیان در تبلیغ گردد و شخص مبلغ او لا استعداد طالب و نوایای قلبیه و محیطش را ملاحظه نموده و آغاز صحبت نماید ... "

مراجع:

٧ - روش تبلیغی حضرت عبدالبهاء

لسان تبلیغ بگشایند و روش بدیع بنمایند.

"حضرت عبدالبهاء"

احبّا باید روش و سلوکی گیرند که سبب
انجذاب قلوب گردد نه فرارِ نقوس، سلیم و حلیم
باشند و بردار و با جمیع نقوس، چه ابرار چه
آشراز به ملایمت و ملاطفت رفتار نمایند، تحمل
کنند و تلطّف نمایند ...

"مکاتیب عبدالبهاء جلد ٨، ص ٧١"

- ١ - بهجت الصّدّور
- ٢ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ١٣٨
- ٣ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ١٠
- ٤ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ١٣٩
- ٥ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ١٣٩
- ٦ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ١٤٠
- ٧ - ادعیه حضرت محبوب، ص ٣٧٣
- ٨ - کتاب جوانان، ص ١٦٢
- ٩ - کتاب جوانان، ص ١٦٨
- ١٠ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ١٠٦
- ١١ - رساله راهنمای تبلیغ ص ١٠٨
- ١٢ - مؤسسه روحی، کتاب ششم، ص ٨٠ - ٨١
- ١٣ - بیت العدل اعظم
- ١٤ - بیت العدل اعظم

۱ - ۷ بیان حضرت ولی امرالله درباره روش تبلیغی حضرت عبدالبهاء:

"در کلیه آحیان، محبوب خود، حضرت عبدالبهاء و طریقه تبیشر و تبلیغ او را به خاطر آوریم. او با حکمتِ تام و مهارتِ کامل با فرق مختلفه تماس حاصل می‌کرد. در ملاقاتهای او لیه، با نهایتِ دقت و بردازی و حضورِ ذهن، بیانِ مطلب می‌فرمود. در جمیع خطاباتِ خود، وسیع النظر بود و با علوّ فکر، تعالیم و اصولِ مُحکمه امریه را تشریح و تبیین می‌نمود. با صبر و سکون و دقت به تدریج، پرده از وجه حقایقِ منیره این آئینِ مقدس بر می‌داشت با عاطفه و احساسِ شدیدی، خلق را دعوت به ملکوت الهی می‌فرمود و با عشق و ایمان، مطالب و حقایق عالیه را به مستمعین القاء می‌نمود. با وجود چنین شعله و حرارت و انجذابی، وقار و سکونت را در مباحثاتِ خود از دست نمی‌داد و با لحنی مطمئن به صحبت بر می‌خاست. در عقاید و آراء خویش، چون جَبَلِ آهنین، مُحکم و متین بود و در طرقِ حیاتی، بسیار وقور و سنگین مشی می‌فرمود. آن مولای عالمیان با چنین خصائصِ برجسته‌ای به تبلیغ و انتشارِ امر حضرت بهاء الله قیام فرمود." (۱)

۲ - ۷ و همچنین:

"... به کرات و مرات از لسان اطهر میثاق شنیده شد که اگر چنانچه مبادی اساسیه و تعالیمِ اصلیه حضرت بهاء الله که در بلادِ غرب علی رؤسِ لاشهاد اعلام و بیان شد، در نهایت وقار و تجرد و توجه و خلوص به طالبِ مستعد به همان اسلوبِ بدیع و لحنِ جدید و ترتیبِ کامل که موافق و مطابقِ مَشربِ عالم است القاء گردد، چندی نگذرد که مستمع، منقلب گردد و نور ایمان در قلبش پرتو افکند..." (۲)

۳ - ۷ توصیه‌های حضرت عبدالبهاء:

"بیان باید به مشربِ حضار و اقتضای وقت باشد و حسنِ عبارات و اعتدال در اداء معانی و کلماتِ لازم، فقط حرف زدن نیست. همیشه در عکا میرزا محمد علی بیاناتی را که از من می‌شنید به عینها در موقع دیگر ذکر می‌کرد، ولی ملتفت نبود که هزاران حکم و مصالح لازم است نه، تنها گفتن. در ایامِ بغداد و سليمانیه، شیخ عبدالحسین گفته بود که جمال مبارک گردها را به این وسیله جمع و جذب کردند که اصطلاحاتِ عرفا و صوفیه را بیان می‌نمودند. بیچاره شیخ مذکور رفت و کتابِ

اَذْ قَالَ مُوسَى رَبِّ اَرْنِي اُنْظُرْ اِلَيْكَ. اَكْفَرُ لِقَائِ الْهَمَى در این عالم
مَحَالٌ بَوْدَ حَضْرَتِ مُوسَى سَوْالٌ اَز اَمْرِ مَحَالٍ نَمَى نَمُودَنْدَ پَسَ اَز
اَيْنَ آيَه مَعْلُومٌ اَسْتَ كَه لِقَائِ الْهَمَى در این دُنْيَا مُمْكَنٌ اَسْتَ ... " (۵)

۶ - ۷ در سفرنامه جلد اول صفحه ۳۱۴ مذکور است که :
" فَرَمَوْدَنْدَ نَطْقَهَائِي منْ هَمَه بَهْ اَقْتَضَائِي وَقْتَ وَانْدَازَه
اسْتَعْدَادَ نَفْوَسَ اَسْتَ .

بَهْرَ طَفْلَكَ آَنَّ پَدْرَ تَى تَى كَند
گَرْ چَه عَقْلَشَ هَنْدَسَه گَيْتَى كَند " (۶)

۷ - ۷ همچنین:

" در مجامِع، گفتگوهای من همه مبنی بر اساسِ موضوعی
است که هم موافقِ حقیقت و هم در نهایت حکمت است. مثلاً
می گوییم اصولِ حقایقِ ادیانِ الهیه یکی است. جمیعِ انبیاء، مطالع
حقیقتند. البته کسی نمی تواند بگوید اساسِ انبیاء و حقیقت
تعالیمِ آنها مختلف بوده، پس گفته می شود که از خصائصِ
تعالیمِ بهاء اللہ صلح اکبر است، وحدتِ عالم انسانی است، منع

فتوحاتِ مکیه را پیدا و عبارات آن را حفظ نموده در هر جا ذکر
کرد. دید هیچ کس گوش نمی دهد. خیلی تعجب کرد که چرا
مردم گوش نمی دهنند. جمال مبارک فرمودند: " به شیخ بگوئید
که ما فتوحاتِ مکیه را نمی خوانیم بلکه آیاتِ مدینه را القا
می کنیم. فصوصِ شیخ را نمی گوئیم، بل از نصوصِ الهیه حرف
می زنیم " . (۳)

۴ - ۷ همچنین:

" احباً بَأَيْدِ رُوْشَ وَ سُلُوكَى گَيْرِنَدَ كَه سَبَبَ انجذابِ قُلُوبَ
گَرَددَ نَه فَرَارِ نَفْوَسَ ، سَلِيمَ وَ حَلِيمَ باشندَ وَ بَرَدَبَارَ وَ با جَمِيعِ
نَفْوَسَ چَه أَبَرارَ چَه أَشَرَارَ بَهْ مَلَائِيمَ وَ مَلَاطِفَتَ ، رَفَتَارَ نَمَائِينَ ،
تَحْمَلَ كَنَنَدَ وَ تَلَطُّفَ نَمَائِينَ ... " (۴)

۵ - ۷ و نیز:

" ... مَنْ در هِيَچِ مَدْرَسَه دَاخِلَ نَشَدَ مَعَ هَذَا در ایامِ
طَفَولِيَتِ وَقْتَى در بَغْدَادَ بَرَايِ جَمِيعِ صَحْبَتِ مَى كَرَدَمَ بَرَ حَسَبَ
اسْتَعْدَادَ آنَهَا بَغْتَتَأَ دَيَدَمَ والَّى وَارَدَ شَدَ ، فُورَأَ مَلَاحِظَه كَرَدَمَ كَه آنَ
صَحْبَتَهَا بَهْ كَارَ والَّى نَمَى خَورَدَ. بلا مَقْدِمَه اَيْنَ آيَه را خوانَدَمَ كَه

چسان است. مبلغ نباید خویش را دانا و دیگران را ندان شمرد، این فکر سببِ تکبّر گردد و تکبّر سببِ عدمِ تأثیر، بلکه باید امتیازی در خود نبیند و با دیگران به نهایتِ مهربانی و خضوع و خشوع صحبت بدارد. این نوع بیان تأثیر کند و سببِ تربیتِ نفوس شود". (۸)

۹ - ۷ ایضاً:

"طیبِ روحانی که باید بر هدایتِ نفوسِ سقیمه به امراضِ باطنی قیام نماید. در جمیع معالجات، سر رشته از طبِ جسمانی گیرد و بر آن ترتیب حرکت نماید. مثلاً اول، تشخیصِ مرضِ هر نفس را بدهد و مزاج و استعداد و قابلیت او را کشف کند و بر آن اساس ترتیبِ علاج نماید و منتهای مدارا و مهربانی را با او ملاحظه دارد. فی الحقیقه خیرخواه و غمخوار علیل و مریض باشد، نه آنکه چون مرض او را شدید بیند طرد و تبعید کند و به غلط معماله نماید، بلکه به قدر امکان در صحّت او بکوشد و چون عاجز گردد و تمرد از معالجه مشاهده کند ترک او کند. چون در این کورِ اعظم، مدارِ رفتار و گفتار و کردارِ احبابی الهی بر این منوال است و طبِ باطن را به طبِ ظاهر تطبیق و

لعن و طعن است، معاشرت با ادیان است، وحدتِ وطن و وحدتِ جنس و سیاست و امثال ذلک است. آیا هیچ یک از اینها در کتب و ادیان سابقه بود؟ و در آخر، بیان می شود که شرائع و ادیانِ الهیه منقسم به دو قسم بوده، قسمی صرف روحانیات است که این اصول و احکام روحانیه در جمیع شرائعِ الهیه یکی بوده، قسم دیگر فروعات احکام است که به مقتضای هر عصری تبدیل شده. مثل این که در تورات است که اگر کسی دندان کسی را بشکند دندان او را بشکنید، اگر چشم کسی را کور نماید چشم را کور کنید، برای یک دالر دست ببریده شود. حال آیا اینها جایز است و عمل آنها در این عصر ممکن؟ البته هیچ کس نمی تواند بگوید جایز است. در این صورت جمیع مسائلِ مهمه ابلاغ شده و آحدی هم انکار و اعتراض ننموده". (۷)

۸ - ۷ ایضاً:

"تعالیمِ الهیه در این دورِ نورانی چنین است که نباید نفوس را توهین نمود و به جهالت، نسبت داد که تو ندانی و من دانم، بلکه باید به جمیع، نفوس به نظرِ احترام نظر کرد و در بیان و دلالت به طرز تحری حقیقت، مکالمه نمود که بیائید مسائلی چند در میان است تا تحری حقیقت نمائیم و ببینیم چگونه و

روانِ مستمعین را از عالمِ پستِ ماده به جهانهای بلند و فهم و ادراکی اعلی، صعود می بخشیدند. وقتی تکلم می فرمودند قلوب جمع در سینه هاشان مملو از اشتعال بود. هرگز مجادله نمی فرمودند و ابداً به سر یک کلمه نمی ایستادند، طرف را آزاد می گذاشتند. ابداً با غرور و تسلط تکلم نمی فرمودند بلکه بالعکس دائمًا در جمیع حالات و شئون، تجسس عبودیتِ محضه بودند. تعلیم می دادند اما چون کسی که هدیه ای نزد سلطان می برد ... " (۱۱)

قياس لازم، لهذا .... طبیبِ اجسام باش و پزشک دلها و معالج جانها، جسمِ علیلِ عالم را دوای نافع باش و مزاجِ ضعیفِ آدم را داروی نافع، سمِ جهل و غفلت را دریاقِ اعظم شو و زهرِ احتجاب و سوءِ اخلاق را پادزهرِ مکرم گرد تا از افقِ طبِ الهی چون آفتاب بدرخشی و از مشرقِ حکمتِ ربّانی، چون مه تابان طالع شوی و حیاتِ روحانی و زندگانیِ جاودانی، مبذول داری ... " (۹)

۱۰ - ۷ خطاب به میرزا محمد باقرخان شیرازی:

" ... عبدالبهاء میدانی وسیع یافت و جولانگاهی فسیح دید. در جمیعِ مجتمع و محافل، ضجیج یا بهاء الابهی بلند نمود و صریخ یا علیّ الاعلی به اوچِ علی رساند از الطافِ بی پایانِ جمالِ مبارک، منتظرِ ظهورِ نتایجِ این سفر. امیدوارم که این روش عبدالبهاء دستورالعمل احبا گردد تا کل به این نحو تبلیغ نمایند...." (۱۰)

۱۱ - ۷ کلبی آیواز در کتاب درگه دوست:

"...کوچکترین حرکت و مختصرترین بیان و کلامشان و کمترین تماس و معاشرتشان تا اعمقِ روح، اثر می کرد و دائمًا

۱۲ - ۷ وی رفتار حضرت عبدالبهاء را با یک کشیش متعصب چنین بیان می کند:

" ... جناب کشیش ادامه نطق و اطالة کلام داد، صبر و حوصله من تمام شد. حرکت او موجبِ شرمداری من بود و من به جای او در محضرِ مبارکِ خَجَل و منفعل بودم. چرا هیکلِ مبارک به سطحی بودنِ آسئله او توجّهی نداشتند؟ آیا نمی دانستند که این شخص، فقط در پی آن است که مطالبی را جمع آوری نماید و مقاله ای به جهتِ مجله ای که مخالف است بنویسد و پولی در مقابل، دریافت دارد؟ چرا صحبت او قطع

که نگاه حضرت عبدالبهاء بر آن دسته گل دماغ پرور افتاد،
خنده‌ای فرمودند و قهقهه‌ای زدند که تمام فضا را پر کرد،
سپس خم شده تمام دسته گل را در آغوش مبارک جمع
فرمودند و جمیع را در بغل زائر خود جای دادند. هرگز موهای
سپید و صورت گرد عینک زده آن کشیش را در پس آن خرمن
گل فراموش نمی‌نمایم. چهره اش مملو از تعجب و نور بود و
در عین حال سراپای وجودش تقلیب و پر از خضوع گشت.
حضرت عبدالبهاء خوب می‌دانستند که محبت الهی را چگونه
تعلیم فرمایند... " (۱۲)

۱۳ - ۷ وی همچنین می‌نویسد:
" (آن حضرت) ... جهان‌های جمال و عظمت الهی را به
طوری به ما نشان می‌دادند و قلوبمان را برای وصول بدن
عوالم نادیده از شوق از هم می‌پاشیدند که نفرتی عظیم به آنچه
ما را به اسم حیات احاطه کرده بود، در قلوب احساس
می‌کردیم ..." (۱۳)

نمی‌شد و ملاقات به پایان نمی‌رسید؟ صبر دیگران به آخر
رسید، ولی حضرت عبدالبهاء هم چنان آرام و صابر، جالس
بودند و بلکه وی را تشویق هم می‌فرمودند که آنچه دارد
بگوید. اگر گاهی کمی ساكت می‌شد یکی دو کلمه بیان
می‌فرمودند و بعد با همان صبر و حوصله عجیب منتظر آسئله و
گفته‌های وی می‌نشستند. بالاخره کشیش، ساكت شد، سکوت
برای مدت کمی حکمفرما گردید و سپس آن صوت طنین انداز
مجدداً فضا را مهتر ساخت. مترجم جمله به جمله ترجمه
می‌کرد ... در ظرف چند دقیقه، سائل، کوچک شد و برای
لحظه‌ای آقاً در پای استاد نشست... بعد هیکل مبارک از جا
برخاستند و همه با او جسمآ و روحآ از جا برخاستیم و او را به
نهایت محبت در آغوش گرفتند و تا دم در مشایعتش فرمودند.
چون به درگاه رسیدند توقف فرمودند. چشمشان به دسته گل
زیبایی افتاد که یکی از احبابه صبح همان روز تقدیم نموده بود و
اقلاً ۳۶ تا ۳۴ شاخه گل رعنای داشت. شاخه‌ها بلند و به قدری
گل از هر طرف بر هر شاخه‌ای احاطه داشت که چون چیز
بسیار زیبائی آن گوشه از اطاق را جلوه‌ای مخصوص بخشیده
بود که همه مجدوب جمال و عطر آن گلها بودیم. به محض این

کلمات به قدری غیرمنتظره و گاه به کلی غریب و خارج از موضوع به نظر می‌رسید که سائل ابتدا حیران می‌گردید، ولی همه وقت خود من احساس می‌نمودم که این گونه آجویه مبارک به اعماق روح و دل می‌نشست و بلکه عمیق‌تر از حدود فهم ظاهر، اثر و نفوذ می‌کرد..." (۱۴)

"... و دیگر آنکه به قدر طلب و استعداد و عطش هر نفسی با او تکلم نماید، هر وقت تشنه ئی یافت سلسیل هدایت را مبذول دارد. ماها گران خریده ایم این جواهر ثمینه را ارزان نمی‌فروشیم. احبابی الهی این امر عظیم را به جانفشنانی قبول نمودند. در زیر زنجیر و شکنجه و عذاب افتادند، لذا سلسیل هدایت را به تشنگان دهند چه اگر کسی تشنه نباشد ولو هر قدر آب گوارا یابد ابدآ لذت نبرد... انتهی" (۱۵)

"... روزی حضرت عبدالبهاء و مترجم من در یکی از اطاقهای پذیرائی، تنها بودیم. هیکل مبارک درباره یکی از احکام مسیحیت صحبت می‌فرمودند و تعبیر ایشان به قدری با تفاسیر معموله فرق داشت که نتوانستم جلوی خود را بگیرم به

۱۴ - ۷ و در قسمت دیگری از این کتاب می‌خوانیم که : " (آن حضرت) .... مسائل را ابتدا با سکوت، جواب می‌فرمودند، البته سکوت، خارجی بود و آلا دائمًا در باطن، طرف را تشویق بر تکلم می‌نمودند و خودشان با نهایت ادب و رافت به همه گفته‌ها گوش می‌دادند. غالباً مستمعین برای هر سؤالی از دیگران، جوابی فوری ساخته و پرداخته می‌شوند. ولی هیکل مبارک چنین نبودند، در محضر مبارک هرگز به طالبِ حقیقت آن فشار و ناراحتی مخصوصی که برای جویندگان حقیقت، روی می‌دهد به ظهور نمی‌رسید ... در اثر تشویق هیکل مبارک، زائر آنچه داشت ابراز میداشت و هرچه در بطونِ روح و قلبش برای مدت‌ها پنهان مانده بود ظاهر می‌ساخت و همین که از کلمات، خالی می‌گردید. حضرت عبدالبهاء فوراً به جواب بر نمی‌خاستند، سکوت می‌فرمودند وعظ نمی‌کردند، نصیحت نمی‌نمودند ، کمی چشمهای مبارک را می‌بستند، گوئی از جهان‌های پنهان الهی، متظر تأیید و هدایت ربانی هستند و سپس در اعماق روح گوینده، تفحص می‌فرمودند و با لبخندی که قلب را آب می‌کرد به چهره سائل می‌نگریستند و بالاخره وقتی کلامی می‌فرمودند و یا جمله‌ای آدا می‌نمودند،

من نگریستند ، لبخندی زدند و گوئی دستهای روحشان باز شده و مرا در آغوش گرفتند و در آن حال به من فرمودند: " من از راه خود کوشش می کنم و تو از طریق خودت " این بیان مانند دستِ سردی بود که بر پیشانی تب داری گذارده شد و یا چون شربتِ آبِ گوارائی بود که به لبِ سوخته ای عنایت گردید، گوئی با مفتاحی غیبی، ابوابِ قلبِ منجمد و زنگ زده من باز شد، اشک از دیدگانم فرو ریخت و صدایم می لرزید و آهسته عرض کردم ببخشید ... " (۱۶)

طوریکه زبان گشوده اعتراض خود را عرض کردم. خوب به خاطر دارم که با کمالِ حرارت گفتم چگونه ممکن است اینقدر مطمئن بود. هیچکس نمی تواند پس از قرنها سوءِ تفسیر و مجادله بگوید مقصود اصلی حضرت مسیح این است. به آرامی فرمودند: " کاملاً ممکن است ". این البته نشانه ای از اضطراب روحی من و کوری من به مقامِ ایشان بود که با وجود آن همه استحکام و متنات و لهجه مملو از قدرت و سیطره به جای آنکه راحت شوَم بدون صبر و با نهایتِ شتاب بر زبان رانده گفتم نمی توانم قبول کنم. هرگز نگاه غصب آلوده ای را که مترجم بر من انداخت فراموش نمی کنم، زیرا او با نگاه خود واضحأ به من گفت تو کیستی که اعتراض نمائی و یا حتی قابلیت سؤال از هیکل مبارک را داشته باشی؟ ولی حضرت عبدالبهاء این چنین نفرمودند و چقدر سپاسگزارم که آن چنان نبود . پیش از آنکه باز رشته سخن را در دست گیرند لحظه ای طولانی بر من گذشت، نگریستند، چشم های زیبا و آرامشان در پی روحِ من می گشت و با چنان محبت و عرفانی در پی آن گوهرِ گمشده بود که تمامِ حرارتِ اعتراض در من افسرده شد، بعد همانگونه که عاشقی لبخندِ فاتحانه به معشوقِ خود می زند بر

آزمون ۷

مراجع:

- ۱ - منتخبی از توافقی مبارکه (۱۹۲۲ - ۱۹۳۲) ص ۷۰
- ۲ - توقيعات مبارکه جلد ۱، ص ۲۸
- ۳ - امر و خلق جلد سوم، ص ۴۹۳
- ۴ - مکاتیب عبدالبهاء جلد ۸، ص ۷۱
- ۵ - سفرنامه جلد دوم ، ص ۲۶۰
- ۶ - سفرنامه جلد اول ص ۳۱۴
- ۷ - سفرنامه جلد اول صفحه ۱۵۸
- ۸ - کتاب جوانان، ص ۱۶۸
- ۹ - امر و خلق جلد سوم، ص ۴۸۰ - ۴۸۱
- ۱۰ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۹۸
- ۱۱ - درگه دوست ، ص ۴۹
- ۱۲ - درگه دوست ، ص ۶۱ - ۶۴
- ۱۳ - درگه دوست، ص ۹۰
- ۱۴ - درگه دوست ، ص ۲۶۱
- ۱۵ - یادداشت‌هائی درباره حضرت عبدالبهاء، جلد دوم،ص ۸۰۴
- ۱۶ - درگه دوست، ص ۴۵

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

☐	☐	الف- بیان باید به مشرب حضار و اقتضای وقت باشد.
☐	☐	ب- مبلغ نباید خویش را دانا و دیگران را نادان شمرد.
☐	☐	ج- اگر طبیب روحانی امراض را شدید بیند باید مریض را طرد و ترک کند.

۲- داستان حضرت عبدالبهاء و کشیش چه نکاتی را برای روش تبلیغی حضرت عبدالبهاء در بر دارد؟

۳- حضرت ولی عزیز امرالله چه ویژگیهایی را برای روش تبلیغ حضرت عبدالبهاء ذکر می فرمایند؟

۴- درباره بیان حضرت عبدالبهاء که "... مaha گران خریده ایم این جواهر ثمینه را ارزان نمی فروشیم ..." صحبت و گفتگو نمایید.

۵- گفتگوهای حضرت عبدالبهاء در مجتمع بر چه اساسی استوار بود؟
(با ذکر مثال)

بتواند مشکلات و ناراحتیهای خود را از خاطر بیرون ریزد و محلی به این ترتیب برای تعالیم بهائی در خاطر خود باز کند ما سعی می کنیم، آنچه داریم به زور در خاطر سنگین او خالی کنیم... "(۱)"

۸ - ذکر یکی از مشکلات ما در تبلیغ و طریق رفع آن

۱ - ۸ قسمتی از مقاله حضرت روحیه خانم:

"... ما باید خود را به منزله طبیب بگیریم، علاج امراض در نزد ما است و باید آنچه بتوانیم دوای مرض را زود به ارباب حاجت برسانیم. ولی آیا مریض نزد دکتر چه می کند، باید درد خود را بگوید و علائم و آثار مرض را بیان و نمایان نماید. ولی اگر به محض ورود مریض به مطب دکتر، شخص دکتر شروع به بیان وضع خویش کند و یا از نظر خود راجع به مسائل بین المللی و وقایع آینده بحث نماید و یا از رویاهای همسر خویش شرحی به میان آورد، آیا مریض از این وضعیت راضی خواهد بود و یا مجدوب دکتر خواهد گشت و در چنین حالی آیا داروی چنین دکتری را به کار خواهد انداخت؟ جواب پر واضح است. تبلیغ، تا حد زیادی عبارت از تکامل در فن استماع است. گوش دادنی که در فن گوش دادن به حد صنعت و هنر، کامل گشته باشد. اگر به طرف خود گوش دهید تا بفهمید

"... یکی از مشکلات اصلی ما این است که همیشه ما به حوای شخص طالب پی نمی بریم، تا هر چه می خواهد به او برسانیم. بعضی از ما فراموش می کنیم که تا ظرفی را خالی نکنیم نمی توانیم چیزی را در آن برویزیم. شخص مبتدی که به جلسات ما می آید و یا او را تصادفاً می بینیم اکثر اوقات، خاطری پُر و دلی ناراضی دارد. ما به او اجازه نمی دهیم که درد خود را بگوید و آنچه در خاطر دارد عرضه نماید تا از بار سنگین فکری و شک و ریب ها و مشکلات و فرضیه های مختلفه خود قدری فراغت یابد. چون می دانیم که ما جواب مشکلات او را داریم، فوراً سعی می کنیم آنچه را جواب مسائل او فرض می کنیم به او خواه و ناخواه تحمیل نمائیم. این رویه به ندرت مکلّل به موفقیت می شود و علت هم معلوم است. برای جواب ما هنوز جائی در خاطر او باز نشده و پیش از اینکه

دردش چیست و چه حاجتی دارد به خوبی می توانید از آثار مبارکه، دوای درد و جواب سؤال او را انتخاب و به او تفهیم نمائید. ولی معَ الأَسْفَ جمیع مها افکار ثابت و تمایلاتِ دست آموزی که قرین و مونس شب و روز ما است، در مواضعِ مختلف و از زوایای متعدده مربوط به امر الهی و غیر آن داریم، به همین جهت، اغلب اتفاق می افتاد که شخصی که به حدِ وافر علاقمند به مسائل اقتصادی است گریبانش به دستِ بهائی پرچوش و خروشی افتد که علاقه شدیدی به حیاتِ بعد از ممات و بقای روح دارد. مبتدی در هذیان میزانِ کارمزد و ساعاتِ کار و تجارتِ آزاد و تسهیم منافع، غلیان دارد و مبلغ به کمالِ جَدَّ، هذیان را با بیانِ صفات و کمالاتِ روح انسانی وعود به مبداء و کیفیات معاد تلافی می کند ... اگر مبلغ دارای اطلاعاتِ کافی و جامع در امر نیست که بتواند با عالمِ اقتصادی از اقتصادیات و یا عالمِ علوم روحی از روحانیان صحبت کند، اقلًاً باید عقل و درایتِ خویش را از این راه به کار بندد که به عدم اطلاع خود معترف شود و طالبِ حقیقت را به شخصی برساند که علم و اطلاعش در امیرِ بهائی در موضوعِ مورد حاجت کافی باشد. " (۲)

آزمون ۸

- ۱- به اختصار مشکلی را که روحیه خانم ذکر نمودند، شرح داده و طرق رفع آن را بیان نمایید.

مراجع:

٩ - تأييدات الهیه

".... اگر تأييدات و عنایات او نبود واللہُ الذی لا

اله الا هو که چون ما از ساحل شرق به آمریکا
داخل و از غرب خارج شدیم به ما ابداً کسی اعتنا
نمی نمود، اینها همه تأييدات جمال مبارک است که
این ابواب را مفتوح فرمود ..."

(سفرنامه جلد اول، ص ۲۴۳)

١ - رساله راهنمای تبلیغ ، ص ١٦٠

٢ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۶۰ - ۱۶۲

۱ - ۹ نصوص مبارکه (حضرت عبدالبهاء)

"... اگر نفسی مؤید به این الطافِ خَفَیْه گردد یک سواره بر صفتِ عالم زند، زیرا تأییدات ملکوت ابھی و عون و حمایتِ جمالِ قدم، روحی لاحبائِ الفدا پیاپی رسد، چنانچه تجربه نمودی . باری مطمئن به آیه مبارکه باش که می فرماید: و نَرَاكُمْ مِنْ أُفْقِيَ الْأَبَهِي و نَنْصُرُ مَنْ قَامَ عَلَى نُصْرَةِ أَمْرِي بِجُنُودِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْأَعْلَى وَ قَبِيلٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبَينَ ..."

(مضمون بیان مبارک به فارسی:

و شما را از افق ابهایم می بینیم و کسی را که بر نصرت امر می نمود، با لشکری از ارواح مقدسه و گروهی از فرشتگان مقرب یاری می کنیم.) (۱)

۲ - ۹ "... هر نفسی به قدمی ثابت و عزمی راسخ و جذب و ولهمی روحانی و توجه و تبتلی ربانی زبان به تبلیغ گشاید، روح القدس تأیید نماید تجربه آسانست و جنودِ ملائِکَةِ الْأَعْلَى صفوف آراسته و منتظرِ جَوَلَان...)" (۲)

۳ - ۹ و به افتخار جناب سمندر:

"... الیوم هر مقصدی جز این مقصدِ جلیل، عبث و هر سعی و کوششی جز در این سبیل بی ثمر. این مقصد، آلیوم موفق است هر نفسی بر این امر قیام نماید یعنی تبلیغ امرالله، قسم به جمال قدم که تأییداتِ الْهَی را چون امواجِ بخار، مشاهده نماید و توفیقاتِ رحمانیه را چون آفتاب آشکار ... " (۳)

۴ - ۹ "... هر چیزی محدود است مگر فیضِ الْهَی که به سبب تبلیغ امرالله بر انسان نازل می شود و الهامات رباینه تأیید می نماید. این است که حضرت مسیح فرمود وقتی که می خواهید صحبت بدارید فکر نکنید روح القدس شما را الهام می کند ..." (۴)

۵ - ۹ "قوت تبلیغ موهبتی است نه اکتسابی. بیانِ حجت و برهان، فیضِ رحمان است نه به واسطه علوم و معانی، چه بسیار واقع که شخص اُمی، سببِ هدایت عالمی گردید. حال تو نیز توکل بر حق کن و با عدم بضاعت به این تجارتِ رابحه پرداز،

٩ - ٨ و نیز:

"... من هیچ وقت در مجتمع، نطق نکرده بودم، بدایتاً وقتی می خواستم صحبت کنم عرق از جبینم می ریخت، اما تأییداتِ جمال مبارک چنان شامل شد که در جمیع مجتمع، ندا به ملکوتِ ابهی گردید. لهذا شماها همه بروید و مطمئن به تأییدِ جمال مبارک باشید..." (٨)

٩ - ٩ حضرت ولی امرالله می فرمایند:

"آیا تصور می کنید که مبلغین قادرند که عقاید را تغییر داده و یا قلوب را تقلیب نمایند؟ کلاً و حاشا. آنها فقط نفوس مجرده ای هستند که خود را تسليم نموده تا روح حضرت بهاء الله به هر نحو که اراده فرماید، ایشان را به حرکت انداخته مورد استفاده قرار دهد ... میزانِ موفقیت، حدی است که خود را تسليم نموده تا اراده حق به وسیله ما عمل نماید." (٩)

١٠ - ٩ بیت العدل اعظم:

"... وفا به امر بها نمائید ... و از انجام آنچه در استطاعتِ شما است دریغ ننمایید. حضرت ربّ اعلیٰ، جمال اقدس ابهی،

زیرا سرمایه فیضِ جمال مبارک است و الطاف حضرت مقصود. امیدوارم به آن مؤید و موفق شوی لسانِ فصیح بگشائی و در تبلیغ، بیانِ بلیغ بنمایی." (٥)

٩ - ٩ و نیز:

"... مطمئن باشید و امیدوار به عنایات و تأییدات جمال مبارک که قطره را دریا نماید، دانه را درختی بارور گرداند، ذره را آفتاب کند و سنگ را گوهرِ آبدار فرماید. عنایتِ او عظیم است، خزانِ او مملو است و فیوضاتِ او بی‌انتها است. خدائی که به دیگران عنایت فرمود، به شما هم عنایت می فرماید. من به درگاه الهی تضرع و زاری نمایم و از برای شما تأییدات عظیمه طالبم که زبانتان سیفِ قاطع شود، قلوبتان محلِ تجلیِ انوارِ شمسِ حقیقت گردد..." (٦)

٧ - ٩ همچنین:

"... اگر تأییدات آسمانی شامل شود هر یک از ما ستاره درخششده گردد و آلا از خاک پست تر شود..." (٧)

حضرتِ مولی الوری و مولای حنون حضرت ولی عزیز امرالله
از ملائے اعلیٰ شما را یاری می نمایند." (۱۰)

آزمون ۹

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی
که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

- الف-اليوم هیچ امری جز نشر نفحات الله بیهوده و هر کوششی جز در این سبیل بی ثمر است.
- ب-فیض الهی که به سبب تبلیغ امرالله بر انسان نازل می شود، محدود است.
- * ج - مبلغین به شخصه قادرند عقاید را تغییر دهند و قلوب را تقلیب نمایند.

۲- " ..... باشید و ..... به عنایات و تأییدات جمال مبارک
که ..... را ..... نماید، ..... را ..... کند، ..... را .....
..... کند و ..... را ..... فرماید.

۳- نمونه هایی از تأییدات الهی را در هنگام نشر نفحات الله در
زندگی خود، بیان نمایید.

۱۱- ۹ میرزا حیدر علی اصفهانی در بهجت الصدور:

" از آن روز که بیدار و حاضر شد و قیام و همت نمود، اگر
یک قدمی لله برداشت حق تبارک و تعالی به حق خودش هزار
فرسخ استقبال فرمود . و اگر نَفْسِی به خضوع برآورد، ملکوتِ
تواضع ربّانی را زیارت نمود. و اگر به قدر خَرَدْل و حَبَّه و ذَرَه
و قطره ای نصرت نمود، افواج منصوریت و مظفریت و انوارِ
مؤیّدیت و موّقیّت و امواج عنایت و رافت، من جمیع جهات،
احاطه اش نمود که قلم از تقریر و وصفش عاجز و قاصر است،
بلکه عالم و امم و امکان و عالم ایجاد ولو هر قدر مشاعر و
مدارک و عقولشان ترقی نماید و صاف و لطیف و نورانی شود،
قابلیت آن عنایات را ندارند و استعداد ادراک کردن و
قدر دانستن نبوده و نیستند تا چه رسد به شکر نمودنش، تا چه
رسد به فانی دانی کلیل جاہل. انه هو الشّاکر الحَمِيد." (۱۱)

مراجع:

- ۱ - ۱۰ حضرت بهاء الله در لوحی که به افتخار جوان روحانی از احبابی درخش نازل شده، می فرمایند:
- "شرايط مبلغین تقدیس و تنزیه است و همچنین توکل و انقطاع. طوبی لمن تزین به طراز الانقطاع فی تبلیغ امرالله مالک الابداع . طوبی از برای عبادی که خالصاً لوجه الله قصد بلاد نمایند لاجل تبلیغ امر و انتشار آثار. لعمر الله ارض به قدوم آن نفوس افتخار نماید ". (۱)
- ۲ - ۱۰ همچنین در لوح محمد قبل حسن می فرمایند:
- " از هر نفسی نارِ آمل و شهوت، ظاهر شود او از حق نبوده و نیست. باید مبلغ به طراز انقطاع و تقوی و امانت و دیانت مزین باشد. این است امر حق از قبل و بعد طوبی لعبد ما مَنْعَهُ الْهَوَى عَنْ مَوْلَى الْوَرَى. در کلمات مکنونه فرمودیم ای بظاهر آراسته و به باطن کاسته ... تأثیر کلمه از تقدیس نفس بوده و هست. " (۲)

- ۱ - مکاتیب حضرت عبدالبهاء ، جلد سوم ص ۲۰۳
- ۲ - رساله راهنمای تبلیغ ، ص ۲۴
- ۳ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۳۷
- ۴ - سفرنامه مبارک جلد اول، ص ۳۳۸
- ۵ - رساله راهنمای تبلیغ ، ص ۴۴
- ۶ - سفرنامه امریک ، ص ۴۰۱
- ۷ - سفرنامه امریک ، ص ۴۰۱
- ۸ - سفرنامه جلد دوم ، ص ۲۶۰
- ۹ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵۴
- ۱۰ - پیام ژانویه ۲۰۰۶
- ۱۱ - بهجت الصدور، ص ۱۵۹

۵ - ۱۰ حضرت عبدالبهاء در یکی از الواح:

".... تبليغ به اعمال است به رفتار است، به خوش سلوکی است، به خوش رفتاري است، به تقديس است، به مهربانيست، به تقوا است، به تنزيه است، به امانت است، به ديانات است و به گفتن. " (۵)

۶ - ۱۰ همچنين:

"فرمودند: دیدید چه آتشی به قلوب زدم. انسان باید اول خود مسror و منجذب باشد تا بتواند دیگران را منقلب نماید. اول خود متأثر باشد بعد سائرین را متأثر سازد. شما کاری کنید که من مسror باشم آن وقت می بینید چه می شود." (۶)

۷ - ۱۰ و نيز:

"مبلغ باید مدارا داشته باشد، جوهر تقديس باشد، اطلاعات داشته باشد، خودش از تعاليم الهى متأثر شده باشد، علم و خبر داشته باشد، قلبش خزينه جواهر محبت الله باشد، روحش مهترز به نفحات الله باشد، جامع صفات انسانيت و الهيء باشد..." (۷)

۳ - ۱۰ و خطاب به بعضی احباب:

"... از اين محزون نباشند که عالم نیستند و کسب علوم ظاهر ننموده اند. ملاحظه در زمان رسول نما که بعد از ظهور آن نير اعظم، جميع علماء و أدباء و حکماء از آن شريعة عرفانِ رحمن محروم ماندند و ابوذر، که راعي غنم بود به مجرد اقبال به غني متعال، بحور حکمت و بيان از قلب و لسانش جاري، حال جميع علماء را نزد ذكرش خاضع مشاهده می نمائی و حال آنکه در اوّل امر احدی به او اعتنا نداشته ... " (۳)

۴ - ۱۰ همچنان:

"... در عيسى بن مریم ملاحظه نما اصحاب آن حضرت در اوّل ایام، از علوم ظاهره مقدس و مبرأ بودند و همچنان اصحاب خاتم انبيا روح ماسواه فداه در اوّل ظهور بسياري از اهل سوق. يا حيدر قبل على صياد ماهي، صياد عالم شد و عصای چوبی بر آسياف عالم زد. اين کارها، کار استقامت و توکل و تقديس است...." (۴)

۱۰ - ۸ ایضاً:

"شرط ثالث آنکه مبلغینی به اطرافِ مملکت بلکه به اطرافِ عالم سفر نمایند، ولی نظیر عبدالبهاء که در بلاد آمریکا سفر نمود و از هر آلودگی پاک و مقدس و در نهایتِ انقطاع چنان که حضرت مسیح می فرماید: چون در شهری وارد شوید غبار آن شهر را نیز از نعلینِ خویش بی افشاری ... " (۸)

۹ - ۱۰ ایضاً:

".... باید نیت خالص باشد و قلب مستغنى و روح منجذب و فکر مستريح و عزم و اراده شدید و همت بلند و در محبت الله شعله افروخته باشد. اگر چنین گردد، نفس طاهرش در صخره تأثیر نماید والا هیچ ثمری ندارد. نفسی تا خود، کامل نگردد چگونه می تواند نقصِ دیگران را زائل نماید. تا خود منقطع الى الله نشود چگونه می تواند دیگران را منقطع کند ..." (۹)

۱۰ - ۱۰ همچنین:

"... اگر انسان عامل نباشد ابداً بیان او تأثیر نماید. مثل آنست کسی مردم را دعوت به صلح نماید، ولی خود قتلِ نفس کند ". (۱۰)

۱۱ - ۱۰ و نیز:

"نفوسي که قوهٔ ناطقه دارند اگر اين قوهٔ در آنها با تقدیس و انجذاب توأم شود، اثرات عظیمه از آنها ظاهر شود و به خدماتِ فائقه در آستانِ الهیه موفق گردند. " (۱۱)

۱۲ - ۱۰ همچنین در جوابِ انيس رودت که عرض کردند بهترین راه تبلیغ چیست؟ فرمودند:

"اوّلين قدم ایجاد طلبِ روحانیت در قلب است. بعد دara شدن حیات بهائی . حیات بهائی . حیات بهائی ... به کسانی که به شما اطمینان دارند نهایت امانت و وفاداری ابراز دارید. هرگز جز طریق مهر و وفا نپویید. با طرز حیاتِ خود به جهانیان نشان بدھید که گوھری در دل و روحی غیر از دیگران دارید. کار را به جایی رسانید که همه بگویند این شخص چه دارد که ما نداریم . به عالمیان نشان دهید که در عینِ رنج و محنت و در بحبوحهٔ فقر و تنگدستی و بیچارگی و ناخوشی چیزی در قلب دارید که تسلیٰ روح شماست. به جمیع بفهمانید که شما را گنجی در دل است که در گردادِ بلاایا قلب را قوت و روان را

۱۵ - ۱۰ ایضاً :

"....جهان محتاج وعظ و قانون نیست بلکه عشق و عمل می طلبد." (۱۵)

۱۶ - ۱۰ ایضاً :

"این نفوسِ مبلغین باید این ثیاب قدیم را به کلی بیفکنند و قمیصِ جدیدی پوشند. چنانچه حضرت مسیح می فرماید توولد ثانی یابند. یعنی همچنان که در دفعه اولی از رحم مادر توولد یافتند، این دفعه از عالم طبیعت توولد یابند. همچنان که از عالم رحم بی خبر ماندند از عالم طبیعت نیز بی خبر گردند. به ماء حیات و نار محبت الله و روح القدس تعمید گردند. به جزئی طعامی قناعت کنند و از مائدۀ آسمانی تناول نمایند از هوی و هوس به کلی فراغت یابند..." (۱۶)

۱۷ - ۱۰ حضرت ولی امرالله می فرمایند:

"....حسن رویه و رفتار از لوازم اصلیه و شرائط ضروریه تبلیغ است و اگر چنانچه مبادی امریه و علوم نافعه نیز تحصیل شود، نور علی نور گردد و امر تبلیغ را تسهیل و ترویج نماید .

آرامی و اطمینان بخشنوده و شما را مشعوف و پرنشاط ساخته قوی و مستحکم نگاه داشته و در برابر سختی و مصیبت راضی و خشنودتان می گرداند. وقتی چنین شد همه طالب می گردند که از آن گوهرِ ثمین و گنج روان دارا باشند. و چون حال بدین منوال گردید دیگر تبلیغ را زحمتی نیست. فقط باید به طالبین بگویید که این در گرانها چیست؟" (۱۲)

۱۳ - ۱۰ و حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:

"...نهضت بهائی به یقینِ مبین احتیاج به نفوسِ تعلیم و تربیت یافته و فدایکار دارد تا تعالیم الهی را با عمل و قلم خویش در سراسر عالم ترویج و منتشر سازند." (۱۳)

۱۴ - ۱۰ و نیز می فرمایند:

"این محبت بین یاران ، به منزله مغناطیسِ تأیید است که بالاتر از هر امرِ دیگر قلوب را جلب کرده، افراد جدیدی را در ظلِ امرالله درخواهد آورد ..." (۱۴)

آزمون ۱۰

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

* الف- کسب علوم ظاهره جهت توفیق در امر تبلیغ از واجبات است.

ب- سرور و انجذاب مبلغ در تبلیغ نقشی ندارد.

* ج - در تبلیغ لازم است که به استعداد و قابلیت خویش توجه کنیم.

د- اگر انسان عامل نباشد، ابدأ بیان او تأثیر ننماید.

ه- قوه ناطقه به تنها ی می تواند اثرات عظیمه در قلوب بگذارد.

۲- "نهضت بهائی به یقین مبین احتیاج به نفوس ..... و ..... دارد تا تعالیم الهی را با ..... و ..... خویش در سراسر عالم ترویج و منتظر سازند."

۳- "اوّلین قدم ایجاد طلب ..... در قلب است بعد دارا شدن .....".

ولی در رتبه اولی آنچه لازمه تبلیغ است شناسائی مظهر کلیه الهیه و اتصاف به صفات مرضیه ممدوحه است. علوم اوّلین و آخرین حتی تحصیل اصول امریه مبادی روحانیه عاقبت فائدہ و اثری نبخشد مگر آنکه منضم به این دو شرط اعظم گردد...."
(۱۷)

۴- "این ..... بین ..... ، به منزله مغناطیس ..... است که بالاتر از هر امر دیگر ..... را جلب کرده. "

۵- حضرت بهاء الله چه خصوصیاتی را برای مبلغ ذکر می فرمایند؟

۶- حضرت عبدالبهاء چه خصوصیاتی را برای مبلغ ذکر می فرمایند؟

۷- نقش علوم در تبلیغ امر چیست؟

مراجع:

- ۱ - مائدہ آسمانی، جلد ۴، ص ۴۸
- ۲ - مائدہ آسمانی، جلد ۴، ص ۱۲۳
- ۳ - اقتدارات، ص ۱۶۴
- ۴ - مجموعه الواح خطی حضرت بهاء الله، برگرفته از رساله راهنمای تبلیغ، ص ۸۰
- ۵ - مائدہ آسمانی ص ۶۹۵، برگرفته از رساله راهنمای تبلیغ ص ۸۶
- ۶ - سفرنامه آمریکا، ص ۲۷۰
- ۷ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۸۶
- ۸ - مکاتیب عبدالبهاء، جلد سوم، ص ۳۱
- ۹ - مکاتیب عبدالبهاء، ج ۳، ص ۳۱
- ۱۰ - بدائع الآثار، جلد ۲، ص ۲۷۰
- ۱۱ - بدایع الآثار، ج ۲، ص ۱۲۲
- ۱۲ - کتاب جوانان، ص ۱۶۲
- ۱۳ - کتاب جوانان، ص ۱۶۱
- ۱۴ - کتاب جوانان، ص ۱۶۴
- ۱۵ - کتاب جوانان، ص ۱۶۴
- ۱۶ - مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۵۶
- ۱۷ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۰۲

۱۱ - اثرات و نتایج تبلیغ

۱ - ۱۱ حضرت بهاء الله می فرمایند:

"... ثمر هر نفسی اثر اوست، نفس بی اثر مثل شجر بی ثمر در منظر اکبر مذکور . اللہ ناطق شوید و اللہ تبلیغ امر نمائید به اعراض و اقبال ناظر نباشید بلکه ناظر به خدمتی که به آن مأمورید ... " (۱)

۲ - ۱۱ همچنین:

"... اگر نفسی الیوم سبب هدایت شود، آجر شهید فی سبیل الله در نامه عمل او از قلم امر ثبت خواهد شد . این است فضل پروردگار تو درباره عباد مبلغین. " (۲)

۳ - ۱۱ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"... تا حیوة باقی است تعجیل نمائید و تا بهار را خزان در بر نگرفته و شفا را بیماری غالب نشده قیام نمائید. در این

یوم هدایت نفوس به صراطِ مستقیم، مغناطیسِ تائید الهیست.
نفوسی که خود را وقفِ این امر نمایند در صونِ حفظ الهی هستند. هر که در این یوم یک کلمه حقیقت نطق نماید آن کلمه لازال در تموج و حرکت خواهد بود و هرگز معذوم نخواهد شد. " (۳)

۴ - ۱۱ و نیز:

"... هر کس در این میدان قدم گذاشت موفق شد ... هم خود هدایت گردید هم سبب هدایت دیگران شد. البته وقتی انسان نغمه خوشی می خواند اوّل خود متلذّذ و محظوظ می شود. لهذا چون بنای هدایت ناس نهد و بیانِ دلائل کند، مذاقش شیرین تر و قلبش مسروتر شود... " (۴)

۵ - ۱۱ همچنین:

"... هر بنیانی عاقبت ویران گردد و هر بنیادی بر افتاد، مگر اساسِ متینِ هدایت کبری که الی الابد متمادیاً اتساع یابد و متنانت جوید. اگر نفسِ مبارکی سببِ هدایتِ شخصی شود آن شخص نیز به نشر نفحات پردازد، نفوسِ دیگر را بیدار کند و آن

از عوام بودند چون استعداد خود را در امر الهی صرف کردند، چگونه از افق عزتِ ابدی می‌درخشنند. هنوز آثارشان سببِ الفت و محبتِ قلوب است و انوارشان در نهایتِ سطوع، ذکرِ عظمتشان در هر کوری تجدید می‌شود و در هر عالمی سببِ انبساطِ اهلِ توحید. مریمِ مجده‌یه که چنین کلیسای مهمی در پاریس به اسم او ساخته‌اند زنی دهاتی بود، چون استعداد خود را در امرِ حضرت مسیح صرف نمود بینید چه آثاری از او مشهود است. پس بکوشید تا استعداد خود را فدای امرالله نماید. " (۶)

۷ - ۱۱ ایضاً:

" هر چیزی محدود است مگر فیض الهی که به سبب تبلیغ امرالله بر انسان نازل می‌شود... " (۷)

۸ - ۱۱ ایضاً:

" ... زمین، خاک سیاه است، چون فیضِ ابرِ بهاری ببارد آن خاکِ سیاه به اهتزاز آید و گلهای رنگارنگ برویاند. یعنی نفوسِ انسانی چون از عالم طبیعت است مانند خاکِ سیاه است، چون

نفوسِ دیگر، جمعی را به شاطی موهبتِ کبری رسانند. پس این موهبت تسلسل یابد و الى الابد تزايد نماید تا به درجه‌ای رسد که یک نفس منجر به ملتی کبری و امتی عظمی و هدایتی عام گردد و این دانه خرمن‌ها تشکیل نماید .... "

" ... اگر نفوسِ مبارکه به تمام قوت بر نشر نفحات الله قیام نمایند، اندک زمانی نمی‌گذرد که بنیانِ جنگ برافتد و بنیاد بعض و عدوان به کلی معدوم و مهدم شود. بهار روحانی آید و نغمات رحمانی وزد. حرارتِ شمسِ حقیقت چنان نافذ شود و احاطه کند که جمیع برودت و خمودت و کسالت از کون زائل گردد. " (۵)

۶ - ۱۱ ایضاً:

" ... در هر امری استعداد خود را صرف کنید نتائج، محدود است مگر در امر الهی و خدمت به وحدت عالم انسانی و انتشارِ کمالاتِ روحانی که نتائج آن غیر محدود است. هر انسانی که در سبیلِ الهی جانفشانی نماید چون شمع در انجمنِ عالم بدرخشد. ملاحظه کنید که حواریون مسیح با آنکه

هر صورت باید تبلیغ نمود و لی به حکمت. اگر جهاراً ممکن نه خفیاً به تربیت نفوس پردازند و سببِ حصولِ روح و ریحان در عالم انسانی شوند. " (۱۰)

فیضِ آسمانی برسد و تجلیاتِ نورانی هویدا گردد به اهتزاز و حرکت آید و از ظلماتِ طبیعت رهائی یابد و گلهای اسرار الهی برویاند. " (۸)

۱۱ - ۱۱ ایضاً:

" ... قسم به روی و خوی بها که ایامی که در غیر نشرِ نفحات الله بگذرد، لیله یلدا است و ظلمت دهماء ... " (۱۱)

۱۲ - ۱۱ ایضاً:

" ... اگر نفسی به جان و دل در نهایت همت کمر بر تبلیغ امرالله نبندد، البته از تأیید ملکوت ابهی محروم ماند ... " (۱۲)

۱۳ - ۱۱ ایضاً:

" ... ملاحظه نمائید که بعضی از نفوس، محافظتِ خویش نمودند و از بیگانه و خویش مکتوم داشتند، لسان به تبلیغ نگشودند، عاقبت بی ثمر و اثر ماندند؛ ولی نفوس دیگر در راه حق جانفشاری نمودند و به هدایتِ خلق لب گشودند و به

" ... وقتی جمال بروجردی به عکا آمد، دیدم افکارش پراکنده است. به او گفتم: " از طهران تا اینجا هیچ کس را تبلیغ کرده ای؟ " گفت: " نه، پیش نیامد. " او را نصیحت کردم که از برای تو امروز تبلیغ امرالله آزمیست. این برای تو مفید است واقعاً چقدر جاه طلبی، انسان را ذلیل می کند بالعکس محویت و فنا. او همه چیز می طلبید، هیچ نیافت بر عکس آقا میرزا حیدر علی هیچ نمی خواست ، همه چیز را یافت روز به روز هر چه او خواست و نیافت این خواسته یافت . او صحو بود محو شد این محو بود صحو گردید. " (۹)

۱۰ - ۱۱ ایضاً:

" اگر تبلیغ تأخیر افتاد، تأیید به کلی منقطع گردد، زیرا مستحیل و محال است که بدون تبلیغ، آحبابی الهی تأیید یابند. در

آزمون ۱۱

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

- * الف- مبلغ به اعراض و اقبال نفوس ناظر نیست چه که به خاطر حق تبلیغ می نماید.

- ب- اگر نفسی سبب هدایت شود، اجر شهید فی سبیل الله دارد.
  ج- نتایج خدمت محدود است.
  * د- تبلیغ موجب هدایت خودمان نیز می شود.

۲- چگونه هدایت یک نفس موجب هدایت ملتی می گردد؟

۳- چگونه می توان با تبلیغ بنیان جنگ را برانداخت؟

۴- " اگر تبلیغ ..... افتاد، به کلی ..... گردد. زیرا ..... و ..... است که بدون تبلیغ احبابی الهی ..... یابند.

۵- می فرمایند: " در حال حاضر زندگی کردن برای تبلیغ مانند شهادت در ایام اولیه امر است. " چگونه می توانیم برای تبلیغ زندگی کنیم؟

وصایای الهی عمل نمودند آن نفووس در افقِ تقدیس مانند ستاره صبحگاهی رخشند و تابانند. " (۱۳)

۱۴- ۱۱ و نیز :

" در حال حاضر زندگی کردن برای تبلیغ مانند شهادت در ایام اولیه امر است". (۱۴)

۱۵- ۱۱ در پایان این بخش به درج قسمتی از پیام بیت العدل اعظم می پردازیم تا یقیق نمائیم که وصول به نتایج و اثرات یاد شده در تبلیغ امرالله حتمی القوع و وعده محظوظ الهی است:

" در آثار مبارکه اهل بهاء را مکرر به وعده محظوظ " یدخلون فی دین الله افواجا " ، مژده داده اند. دیر یا زود این بشارت تحقق خواهد یافت. از جمله در کشور مقدس ایران، یقیناً وقتی خواهد آمد که ناگهان جامعه اهل بهاء با جم غیری از طالبان حقیقت رو برو خواهد شد که باید هر یک آماده مقابله با چنین وضع خطیر و مبارکی باشند و ملجاء و پناهی برای مؤمنان نو رسیده تدارک کرده باشند تا بتوانند بلا فاصله نهال ایمان آنها را آبیاری کنند و به ثمر رسانند. "

مراجع:

۱ - اقتدارات، ص ۱۰۴

۲ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵

۳ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۹

۴ - سفرنامه مبارک، جلد اول، ص ۳۳۸

۵ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۲۵ و ۳۱

۶ - اخلاق بهائی، ص ۱۳۷

۷ - امر و خلق، جلد ۳، ص ۴۹۴

۸ - مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۱

۹ - سفرنامه مبارک، جلد ۱، ص ۱۴۰

۱۰ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۴

۱۱ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۲۴

۱۲ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۲۶

۱۳ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۳۳

۱۴ - نمونه حیات بهائی ص ۱۱، برگرفته از گلزار تعالیم بهائی
ص ۱۰۳

۱۵ - پیام ۱۰ جولای ۲۰۰۲

۱۲ - مقام ناشرین نفحات الله

۱ - ۱۲ حضرت بهاء الله می فرمایند:

"امروز اوّل شخص در این بناء عظیم مبلغ فصیح و بلیغ است و مقرّب درگاه ربّ عزیز. حضرات مبلغین نفوosi محترمه اند و سزاوار خدمت و رعایت در جمیع مراتب". (۱)

۲ - ۱۲ همچنین:

"امروز خادم امر الهی و مبلغ آیاتش از اعلیٰ الخلق در کتاب مذکور." (۲)

۳ - ۱۲ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"جمال مبارک در ایام حیات، هرگاه اراده داشتند که فضل و رأفت مخصوصی نسبت به یکی از احباب ابراز فرمایند، او را تشویق بر تبلیغ امرالله و نشر نفحات الله می فرمودند ... نفوسي که حیات خود را وقف انتشار امرالله و تبییر نفوس به ملکوت الله می نمودند، مورد عنایات نامحدود جمال معبد

گشته و هر وقت اسم آنها در محضر انور برده می شد چهره
مبارک متسم و شادمان شده..." (۳)

نجات..." (۶)

۴ - ۱۲ همچنین:

"... مبلغین را همیشه اسرافیل خدا می نامیدند که در
صور دمیده مردگانِ مراقدِ غفلت و بیچارگی را به قوه کلمه الله
به حیاتِ ابدی وارد می سازند..." (۴)

۵ - ۱۲ ایضاً:

"ای احبابی الهی الیوم هر نفسِ مبلغی مؤید است و
مبلغین صفتِ اولِ مقرّبِ درگاه کبریا و مستمد از ملکوت ابھی.
لهذا باید احبابی الهی نهایتِ محبت و احترام و رعایت را در حقِ
مبلغین مجری دارند و در هر جا وارد گردند، سرور و حبور
حصول یابد." (۵)

۶ - ۱۲ ایضاً:

".... عنقریب ملاحظه نمائی که انوار عزّت قدیمه از
جبینِ مبلغین طالع و شعاعِ موهبتِ الهیه از افقِ مروجین، ساطع .

پس تا توانی زبان به ذکرِ ظهورِ اسمِ اعظم بگشا. ناس را به ظلِ
جمال قدم بکش. تشنگان را عذب فرات شو . گمگشتگان را راه

آزمون ۱۲

مراجع:

- ۱ - مائده آسمانی، جلد چهارم، ص ۳۵۴
- ۲ - مائده آسمانی، جلد چهارم، ص ۴۸
- ۳ - بیانات شفاهی حضرت عبدالبهاء، رساله راهنمای تبلیغ ص ۱۱۹
- ۴ - بیانات شفاهی حضرت عبدالبهاء، رساله راهنمای تبلیغ ص ۱۲۰
- ۵ - مائده آسمانی، جلد ۵، ص ۲۸۸
- ۶ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۳۲

- ۱ - حضرت بهاء الله می فرمایند: امروز اوّل شخص در این نباء عظیم ..... و ..... است و مقرب درگاه رب عزیز . حضرات مبلغین نفوی محترم اند و سزاوار ..... و ..... در جمیع مراتب.
- ۲ - مبلغین را همیشه ..... می نامیدند که در ..... دمیده مردگان مراقد ..... و ..... را به قوه ..... به ..... وارد می سازند.
- ۳ - اگر نفسی الیوم ..... شود اجر ..... در نامه عمل او از قلم امر ثبت خواهد شد.
- ۴ - به نظر شما چرا مبلغین امر از چنین مقام والایی برخوردارند؟

سبقت داشته چنانچه مشاهده می شود. ذات مقدّسش در کمال رأفت و رحمت و شفقت با عباد سلوک می فرماید کل باید بر اثر قدم او مشی نمایند و به قدر طلب، ذکر مطلوب کنند و به مقدار عطش، صافی کوثر عرفان را مبذول دارند. انا خلقنا النّفوسَ اطواراً ... " (۱)

۱۳- رعایت حکمت (معنی و مفهوم)

۱ - ۱۳ حضرت بهاء الله درباره یکی از مفاهیم حکمت چنین می فرمایند:

" .... بعضی از صراطِ مستقیم حکمت که اُسِ اساسِ مدنیت الهیه است، انحراف جسته اند. مثلاً رضیع را به جای لَبَن لَحْم می دهند و مریض را به جای تریاق، زهر. بگو ای متوجهان افق هدایت، شما آطبای معنوی و حُکماء حقيقة هستید. باید به مقتضای اوقات و ایام و نفوس ناظر باشید. نفسی که از ذکر ولایت مضطرب می شود چگونه قابل حملِ ذکر الوهیت است. نفوسی که خود را از اقویا و علمای اهل بیان می دانستند از ذکر الوهیت منبع گشتند تا چه رسد به نفسی که در کور فرقان تربیت شده اند و در دست علمای اوهام قرنها مبتلا بوده اند ... این بس واضح است که هر نفسی طالبِ عرفان حق بوده و خواهد بود و سبب اعراض و اعتراض و غفلت و جهالت، اوهامی بوده که از قبل به آن تربیت یافته اند و خَرَقِ این اوهام، بسیار مشکل است مگر به تدبیرِ آنفس مقدسه کامله، رحمتِ حق

۲ - ۱۳ همچنین می فرمایند:

" ... اگر نفسی الیوم به اعلی النداء ناس را به هتك حجبات موهومه امر نماید چنین نفسی لدی الله از مبلغین محسوب نه چه که خارج از حکمت عمل نموده. چه نفسی اگر سالها در امری باشد و به آن تربیت یافته یک مرتبه نمی توان او را منع نمود، بلکه باید به تدریج به کمال شفقت و رحمت از لسان قوم بیاناتی نمود تا او در ضمن بیانات و حکایات به افق امر فائز شود و حجبات موهومه را خرق نماید ... " (۲)

۳ - ۱۳ و نیز:

" اگر نفسی که به عنایت الهی فائز شده و ذکرش در الواح از قلم اعلی نازل گشته از او خلاف حکمتی ظاهر شود، متابعت او

اصل سدره راجع است. قُلْ يَا قَوْمٍ خَافُوا اللَّهَ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ. اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الْجَاهِلِينَ. ارْضِ جُرْزٌ لِاِيْقِ انبات نه و سمع شرک لایقِ اصغاء کلمه توحید نه. " (۵)

جائز نبوده و نیست ولکن باید در حقش جز به کلمه خیر تکلم ننمایند تا دو ضر واقع نشود ... " (۳)

۴ - ۱۳ و نیز:

" ... حکمت، اعمال و افعالی است که سبب آگاهی غافل های عالم است و همچنین تقرب ایشان است به حزب الله. عباد بیچاره را ارباب عمامه به اوهام تربیت نموده اند. باید حکمای ارض به کمال رأفت و محبت عباد را به شریعت الله و مشرق عنایتش دعوت نمایند. انتهی " (۴)

۵ - ۱۳ ایضاً در لوح اتحاد مندرج است:

" بعضی از دوستان الهی حکمت را ملاحظه نموده اند و از مقامش غافل شده و سبب گشتند در بعضی از بلاد موضوعات مرتفع شد. بشنوید ندای مظلوم را و به آنچه در الواح نازل شده عامل شوید. تا سمع نیابید لب نگشائید و تا ارض طیبه مبارکه مشاهده نکنید بذر حکمت را و دیعه نگذارید. القاء کلمه الهی وقتی است که سمع و بصر مستعد باشند و همچنین ارض. بعضی در بعضی از آحیان تکلم نمودند به آنچه که ضریش به

۷ - ۱۳ همچنین:

" و آنچه در الواح الهی ذکر حکمت است، مقصود این است که در امور، اتقان شود و در هر امری به وسائط کامله و

نمی دهد، لابد هر روز طعامی جدید می دهد. اگر یک طعام بدهد ملال حاصل می شود، سیر می شود، هر روز یک میوه تازه تقديم می کند طبیب هر روز دوای جدید می دهد، نمی شود یک دوا بدهد ". (۹)

۱۰ - ۱۳ ایضاً:

" ... حکمت این است که به مدارای الهی و محبت و مهربانی و صبر و برداشتن و اخلاق رحمانی و اعمال و افعال ربانی تبلیغ نماید، نه اینکه به صمت و سکوت پردازد و به کلی فراموش نماید. خلاصه احبابی الهی را فردآ فردآ به تبلیغ امرالله تشویق نمائید که حکمت مذکوره در کتاب، نفس تبلیغ است... " (۱۰)

۱۱ - ۱۳ ایضاً:

" دیگر آنکه احبابی الهی باید (اسامی) نفوس مهمه ای که اظهار حمایت می نمایند (را) مخفی و مستور بدارند. هر نفسی که داند، به دیگری ابداً ابراز ندارد. مثلاً امروز یکی از بزرگان با آن جناب ملاقاتی نمود و جستجوئی کرد، شما ابداً باید به

مناسب زمان و مکان تثبت شود تا مریض، معالجه به قاعده گردد و علیل، مداوا به نوع موافق، نه اینکه به کلی از معالجه و مداوا دست کشیده شود. هیکل امکان مریض است و جسم کیهان علیل، اگر طبیب و پرستار به کلی ترک علاج و دوا نماید، به کلی مهمل و معطل گردد، بلکه به مرض موت مبتلا شود... " (۷)

۸ - ۱۳ و نیز:

" در الواح الهی ذکر حکمت گشته و بیان مراعاتِ مقتضیاتِ مکان و وقت شده مراد، سکونِ روحی و شئونِ عنصری نبوده، بلکه مرادِ الهی این بوده که شمع در جمع برافروزد نه در صحراei بی نفع. ماء فیض الهی بر ارضِ طیبه نازل گردد نه ارضِ جُرُزه، وآلًا خاموشی شمع را حکمت نتوان گفت و پریشانی جمع را علامتِ وحدت نتوان شمرد. افسردگی و مردگی حیات و زندگی تعبیر نشود و ناتوانی و درماندگی، هوشمندی و زیرکی نگردد". (۸)

۹ - ۱۳ ایضاً:

" .... انسان عاقل در جمیع اوقات، نفوس را یک طعام

آزمون ۱۳

- ۱- به فرموده حضرت بھاء اللہ بعضی از صراط مستقیم حکمت انحراف جسته اند. چه مواردی در بیان مبارک به عنوان بی حکمتی ذکر شده است؟
- ۲- چرا الیوم نمی توان نفوس را به اعلیٰ النداء به هتک حجبات موهومه امر نمود؟
- ۳*- " حکمت ..... و ..... است که سبب ..... است و همچنین ..... ایشان است به ..... "
- ۴- ارتباط بیان مبارک" ارض جرز لایق انبات نه و سمع شرک لایق اصقاء کلمه توحید نه " را با حکمت توضیح دهید.
- ۵- چرا باید نفوس مهمه را محترمانه هدایت نمود؟

دیگری ابراز دارید ... زیرا نفسِ شهرت، سببِ فرار او گردد. چرا می ترسد که در معرضِ امتحان و افتتان افتاد. " (۱۱)

۱۲ - ۱۳ و بیت العدل اعظم در ارتباط با اطاعت از حکومت و تبلیغ امرالله می فرمایند:

" با وجود داشتن حق تبلیغ ، فرد بھائی البته باید حکمت را رعایت نماید، به خصوص اگر در تحتِ سلطهٔ حکومتی که با امر مبارک مخالفت علني دارد به سر می برد ... رعایت حکمت نه تنها برای حفظ و حراست متحریان حقیقت است که در غیر اینصورت احتمالاً به خاطر ارتباط خود با بھائیان، در معرض حمله و اعتراضِ مخالفین قرار خواهند گرفت، بلکه همچنین نشان می دهد که چطور احباء می توانند هم از حق تبلیغ برخوردار باشند و هم رعایت اولیای امور و شرایطِ محیطِ نامساعد خویش را نمایند و بی جهت موجبِ تحریکِ بلوای عمومی نگرددن. " (۱۲)

۶- " بلکه مراد الهی این بوده که شمع در ..... برافروزد نه در ..... ماء فیض الهی بر ارض ..... نازل گردد نه ارض ..... ، والا ..... شمع را حکمت نتوان گفت و ..... را علامت وحدت نتوان شمرد. "

۷- " حکمت این است که به ..... الهی و ..... و ..... و ..... و ..... و ..... و ..... تبلیغ نماید نه اینکه به ..... و ..... پردازد و به کلی ..... نماید. "

۸- با توجه به فرموده بیت العدل اعظم الهی، رعایت حکمت در کشور مقدس ایران در زمان حاضر به چه منظور صورت می گیرد و چگونه باید باشد؟

- ۱ - مائدہ آسمانی، جلد ۸، ص ۱۲۳ - ۱۲۴
- ۲ - مائدہ آسمانی، جلد ۸، ص ۹۸
- ۳ - مائدہ آسمانی، جلد ۸، ص ۱۶۴
- ۴ - گنجینه حدود و احکام، ص ۲۶۰
- ۵ - ادعیه حضرت محبوب، ص ۳۸۵ - ۳۸۶
- ۶ - مائدہ آسمانی، ص ۶۰۹
- ۷ - مکاتیب عبدالبهاء جلد اول، ص ۴۷۲
- ۸ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۹۵
- ۹ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۴۸
- ۱۰ - گنجینه حدود و احکام، ص ۲۶۱
- ۱۱ - امر و خلق جلد ۳، ص ۴۹۷
- ۱۲ - پیام ۲۸ فوریه ۲۰۰۵

آزمون ۱۴

۱- وقت محدود روزانه ما باید صرف چه اموری شود؟

۲- کدامیک از فعالیت های ذیل می تواند در راستای تبلیغ انفرادی قرار گیرد؟

- مطالعه رمان در منزل ثبت نام در باشگاه ورزشی
 تماشای تلویزیون در منزل شرکت در میهمانی افراد غیر بهائی
 عضویت در گروه موسیقی شهر سر زدن به دوستان قدیمی غیر بهائی
 شرکت در میهمانی قرض الحسن با احبابی‌الهی ثبت نام در کلاس تئاتر
 تهیه برنامه برای احتفال جوانان بهائی بازی با کامپیوتر در منزل

* ۳- طرح اولیه برنامه ریزی جدید روزانه یا هفتگی خود را بنویسید.

۴- آرجحیت ها و اولویت ها

بیت العدل اعظم می فرمایند:

"دوستان عزیز باید متوجه باشند که وقت محدود روزانه خود را چطور صرف می کنند و به این فکر باشند که عادات و انصباطی در خود به وجود آورند تا با تعیین آرجحیت های لازم، هم از یک سو به مسئولیت های حیاتی زندگی خود برسند و هم از سوی دیگر وقت و انرژی کافی برای تبلیغ انفرادی داشته باشند ... و یا از کارهای متفرقه و فعالیت های غیر ضروری زندگی و حتی بعضی از فعالیت های مهم امری و غیر امری که می توان انجام آنها را فعلاً به تعویق انداخت بکاهد، تا بتواند وقت موجود خود را صرف خدمات تبلیغی نماید."

مرجع:

پیام ۷ جون ۲۰۰۷

۱۵- احساس ضعف و عدم لیاقت و قابلیت

۱ - ۱۵ حضرت عبدالبهاء خطاب به یکی از احباب می فرمایند:

" آرزوی قوّه تبلیغ می نمایی. این آرزو نهایت آمال مخلصین است. البته انسانِ کامل، تمنای اعظم امور در عالم وجود می نماید و امروز کوکب روز افروز، تبلیغ امرالله است. هر نفسی مؤیّد، آن مقرّب درگاه کبریاء. لهذا نظر به استعداد و قابلیت خود منما بلکه در وقت تبلیغ توجه به ملکوت ابهی نما و تأییدات الهی طلب و به کمال اطمینان و قوّت، زبان بگشا و آنچه بر قلب القاء می شود بگو از اعتراض و معانده اهل عناد ملول مشو فتور میاور. هر چه آنان بیشتر اعتراض نمایند تو محکم تر جواب بد. " (۱) (۱)

۲ - ۱۵ حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:

" ... کل از وضعیع و شریف و قدیم و جدید و پیر و جوان قابلیت و توانائی پیمودن این سبیل را داشته و دارند، پس عذری از برای احدی نمانده .... الخ " (۲) (۲)

نام خداوند قیام کنید. به خداوند توکل نمایید و به او توجه کنید و یقین داشته باشید که بالاخره فتح و فیروزی با شما خواهد بود. "(۴)

۳ - ۱۵ همچنین:

"... شاید علت عدم موفقیتتان در میدان تبلیغ همان است که بیشتر ناظر به ضعف و عدم لیاقت خود برای اعلاء کلمة الله می باشید. حضرت بهاء الله و حضرت عبدالبهاء کراراً تأکید فرموده اند که نظر به عجز خود ننموده بلکه چون توکل و اعتمادمان را به خدا واگذاریم، به محض اینکه قیام نمودیم و واسطه فعال فیض و نزول رحمت الهی گشته‌یم عون و عنایت حق شامل حال می گردد." (۳)

۵ - ۱۵ و همچنین:

"شایسته نیست که زیاده روی در انتقاد از خود یا هر نوع احساس عدم لیاقت و توانایی و تجربه، مانع قیام و اقدام شود، یا آن عزیزان را دچار ترس و واهمه نمایند. نگرانی خود را با توجه به اطمینانی که حضرت بهاء الله عنایت فرموده اند برطرف سازید. مگر نه آنکه حضرت بهاء الله تأکید فرموده اند که: "مَنْ يَفْتَحِ الْيَوْمَ شَفَّاتَاهُ فِي ذِكْرِ سُمِّ رَبِّهِ لَيْزِلُ عَلَيْهِ جُنُودُ الْوَحْيِ عَنْ مَشْرِقٍ أَسْمَى الْحَكِيمِ الْعَلِيمِ وَ يَنْزَلُنَّ عَلَيْهِ أَهْلُ مَلَائِكَةِ الْأَعْلَى بِصَحَافَتِ مِنَ النُّورِ؟" پس قدم به میدانی نهید که حضرت بهاء الله موکداً همه یارانش را به آن دعوت نموده و مشمول الطاف و تأییدات خود فرموده و آن میدان تبلیغ امرالله است که جمال قدم آن را "افضل اعمال" توصیف فرموده اند." (۵)

۴ - ۱۵ و بیت العدل اعظم:

".... بیانات گهربار حضرت رب اعلی نازله در حین وداع با حروف حی را با روح و ریحان تلاوت کنید که می فرمایند: ای یاران عزیز من، شما در این ایام حامل پیام الهی هستید خداوند شما را برای مخزن اسرار خویش انتخاب فرمود تا امر الهی را ابلاغ نمایید... شما چشم‌های آب حیاتید که از منبع ظهور الهی جاری گشته اید به ضعف و عجز خود نظر نکنید. به قدرت و عظمت خداوند مقتدر و توانای خود ناظر باشید ... به

آزمون ۱۵

۱- صحیح یا غلط بودن جملات ذیل را مشخص نموده و در مواردی که با (*) مشخص شده توضیح دهید.

صحیح غلط

- الف- مبلغ باید به استعداد و قابلیت خود ناظر باشد.
- ب- افراد پیر یا فقیر توانایی پیمودن مسیر تبلیغ را ندارند.
- ج- مبلغ باید به قدرت و عظمت خدای خود ناظر باشد.
- د- عدم جرأة و ابتکار و احساس حقارت شعله ایمان را خاموش می کند.

۲- چگونه هر فرد بهائی بالقوه مبلغ امرالله است؟

۳- چگونه می توان به احساس ضعف و عدم لیاقت فائق آمد؟

" درباره احساس عدم لیاقت که بعضی اوقات مانع از قیام و اقدام افراد می شود، در یکی از توقعات مبارکه حضرت ولی امرالله توصیه شده است " که علت عمدۀ ای را که متذکر شدید عدم جرأة و ابتکار از طرف افراد و احساس حقارت است که مانع می گردد که با مردم مذاکره نمایند. دقیقاً همین نقاط ضعف است که یاران باید بر آنها فائق آیند. زیرا چنین احساسی نه تنها آنان را از اقدام باز می دارد، بلکه فی الواقع موجب می شود که شعله ایمان در قلوبشان خاموش شود. فقط هنگامی که کلیه احبابی الهی درک نمایند که هر یک از آنان قادر است در حد توانائی خود پیام الهی را ابلاغ نماید، می توانند امیدوار باشند که به هدفی که مولای علیم و مهربان برایشان تعیین نموده است، نائل گرددند ... هر فرد بهائی بالقوه مبلغ امرالله است. فقط کافی است آنچه را خداوند به او عطا نموده به کار برد و بدین ترتیب ثابت نماید که به رسالت خود وفادار است. "

(۶)

مراجع:

- ۱ - امر و خلق، جلد ۳، ص ۴۸۱ - ۴۸۲
- ۲ - مائدہ آسمانی، جلد ۳، ص ۶۱
- ۳ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵۴
- ۴ - پیام ۷ اکتبر ۲۰۰۵
- ۵ - پیام رضوان ۱۵۲ بدیع
- ۶ - پیام رضوان ۱۵۳ بدیع

۱۶ - استفاده از تجربیات و مهارتها و

ابتكارات شخصی

۱ - ۱۶ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"در تبلیغ امرالله از یکدیگر استفاده جوئید، تا بدانید چگونه باید تبلیغ کنید و به هدایت نفوس پردازید." (۱)

۲ - ۱۶ بیت العدل اعظم:

".... از مراودات روحانیه خود با مولای مقتدر، الهام گرفته پیش روید و منتظر تشویق دیگران نباشید. از موفقیت های خود با دیگران صحبت نکنید، مگر عده قلیلی که با هم در این زمینه همکاری می کنید." (۲)

۱۶ - ۳ و نیز:

"با پیشرفت در دروس مؤسسه آموزشی، افراد نه تنها بر عمق معلومات امری خود می افزایند، بلکه بینش و مهارت های

آزمون ۱۶

- ۱- " در تبلیغ امرالله از یکدیگر استفاضه جوئید. " یعنی چه؟ چگونه می توان این کار را انجام داد؟
- ۲- به نظر شما چرا نباید از موفقیت های خود جز با عده قلیلی از همکاران صحبت کنیم؟
- ۳- چگونه می توانیم بینش و مهارت های لازم را برای تبلیغ کسب نمائیم؟

لازم برای خدمت را نیز کسب می کنند. بعضی از دروسِ مخصوصِ تبلیغ، بیشتر به جنبه های کلیِ تبلیغ می پردازند. برخی دیگر با توجه و استفاده از تجربه های تبلیغیِ احباب، انواع طرقی را که می توان به وسیله آن پیام حضرت بهاء الله را به سطوح و طبقات مختلف اجتماع ارائه داد، مطرح می کنند. جریانِ آمیختنِ قیام عملی به تبلیغ و فراغیری و کارآموزی باعث می شود که جوامع بهائی، مستمراً از موهبت وجودِ مبلغانِ کارآمد و شائق، بیش از پیش برخوردار شوند. بدیهی است که کارآموزی به خودی خود الزاماً تحرکی خاص در فعالیت تبلیغی به وجود نمی آورد. در همه رشته های خدمت، احباب به تشویق مداوم نیازمندند. " (۳)

مراجع:

۱ - سفرنامه آمریکا، ص ۴۰۱

۲ - پیام ۷ اکتبر ۲۰۰۵

۳ - پیام ۹ ژانویه ۲۰۰۱

۱۷- ابلاغ به عامه مردم

۱ - ۱۷ حضرت بهاء الله می فرمایند:

"ای اهل بهاء لئالی آگاهی را از غیر خود منع ننمائید. به حکمت و بیان این درر ثمینه را بر ابصارِ خلق عرضه دارید شاید بصری یافت شود و به منظر اکبر توجه نماید. الامرُ بِيَدِ اللهِ ربُّ الْعَالَمِينَ " (۱)

۲ - ۱۷ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"ای یاران الهی به کمال نشاط و انبساط، عالم انسانی را خدمت نمایید و به نوع بشر محبت نمایید، نظر به حدودی نکنید و ممنوع به قیودی نشوید ... " (۲)

۳ - ۱۷ و حضرت ولی امرالله می فرمایند:

"این چه فرصت مبارکی است. باید اقدام نمود و باب معاشرت و مراوده را با تمامِ ملل و نحل باز کرد. ایام گوشه نشینی و سکوت و خموشی گذشته، باید از زاویه خمول

در آئیم و در میدان وسیع قدم گذاریم. " (۳)

آزمون ۱۷

۱- " این چه ..... است. باید ..... نمود و باب ..... و ..... را با ..... ملل و نحل باز کرد. ایام ..... و ..... و ..... گذشته، باید از ..... در آئیم و در میدان وسیع قدم گذاریم. "

۲- چرا مؤمنین باید به نفوسى نیز که به نظر مستعد نمی آیند، ابلاغ کلمه نمایند؟

۴- ۱۷ و نیز می فرمایند:

" مؤمنین بایستی امر را به جمیع حتی به آنان که به نظر، مستعد نمی یابند ابلاغ کنند، زیرا مقیاسِ حقیقی نفوذ کلمه الله را در افکار و قلوبِ نفوس نمی توانند قضاوت نمایند. بایستی ابلاغ کلمه کنند، حتی به آنان که به صورتِ ظاهر فاقدِ هرگونه قوه قبولِ تعالیم می باشند. " (۴)

مراجع:

- ۱ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۳
- ۲ - مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۴ ، ص ۱۳۳
- ۳ - مائدہ آسمانی، جلد ۳ ، ص ۶۰ - ۶۱
- ۴ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۵۳

۱۸- میزان استعداد و آمادگی مردم ایران

۱ - ۱۸ حضرت عبدالبهاء خطاب به جناب میرزا محمد باقرخان شیرازی می فرمایند:
" و اما از استعداد نقوس مرقوم نموده بودید، فی الحقيقة
چنین است. تشنہ بسیار ولی ساقی قلیل، طالب بسیار ولی مبلغ
کمیاب. " (۱)

۱۸- ۲ و نیز در یکی از الواح می فرمایند:

" ... تا توانید در این ایام تبلیغ امرالله نمائید. فرصت بسیار
خوبی ید قدرت الهیه فراهم آورده این فرصت را از دست
مدهید. جمیع قلوب متوجه به امرالله و جمیع گوشها مترصد
استماع کلمه الله. " (۲)

۱۸- ۳ همچنین حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:

" ... ید غیبی الهی در تقلیب نقوس و ارواح مشغولست و
شبھه ای نیست که اگر یاران، ثابت و راسخ مانند و در نهایت

تمکین و حکمت به وظائفِ خود قیام نمایند، اموری عجیب‌هه از پسِ پرده حکمتِ الهی مشهود و عیان گردد ... " (۳)

ایفای چنین نقشی آن است که کلیه استعدادهای روحانی، اخلاقی و عملی که در بوته بلایا و شدائید وجودش محقق شده به کار گرفته شود. " (۵)

۱۸ - ۶ و نیز:

" یکی از ارزشمندترین ثمراتِ فداکاری‌ها و تحملِ محن واردۀ بر شما عزیزان در سال‌های اخیر، افزایشِ چشمگیر آمادگیِ اهلِ عالم و ملتِ ایران برای قبول امر مبارک است ... " (۶)

۱۸ - ۴ و بیت العدل اعظم:

" ... دوستان با بصیرتِ روحانی وافرِ خود قادرند استعدادِ روحانیّ افراد را احساس نمایند و عطشِ نفووس برای دسترسی به ماءِ حیات بخشن. پیامِ حضرت بهاء‌الله را تشخیص دهند. از میانِ افرادی که ملاقات می‌کنند - والدینِ کودکانِ همسایه، همکلاسان در مدارس، همکاران و یا کسانی که به طور اتفاقی با آنها برخورد می‌کنند - نفوسي را می‌جوینند که بتوانند از آنچه حضرت بهاء‌الله به صرفِ جود و کرم بر بشر ارزانی فرموده‌اند، به آنها نصیبی بخشن. " (۴)

۱۸ - ۵ همچنین:

" در مهد امرالله جامعه بهایی بیش از پیش آماده خواهد بود که توجه خود را معطوفِ احیای ایران، بر طبقِ بیانِ مبارکِ حضرت عبدالبهاء که در پیام ۲۶ نوامبر مذکور است، و نقشی که در آن دستِ تقدیرِ الهی برایش مقدر فرموده، سازد .... لازمه

آزمون ۱۸

مراجع:

- ۱ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۳۲
- ۲ - مائدہ آسمانی، جلد ۵ ، ص ۷۹
- ۳ - مائدہ آسمانی، جلد ۳ ، ص ۵۴
- ۴ - پیام ۲۷ دسامبر ۲۰۰۵
- ۵ - پیام ۱۲ ژانویه ۲۰۰۴
- ۶ - پیام ۲۹ جون ۲۰۰۶

۱ - " تا توانید در این ایام ..... نمائید. ..... بسیار خوبی ..... فراهم آمده این ..... را از دست مدهید. ..... قلوب متوجه به امرالله و ..... گوش ها مترصد استماع ..... . "

۲ - در چه صورت اموری عجیبه از پس پرده حکمت الهی مشهود و عیان خواهد شد؟

۳ - لازمه ایفای نقش احبابی ایران در احیای ایران چیست؟ توضیح دهید.

۴ - یکی از ..... ثمرات ..... و ..... واردہ بر شما عزیزان در سالات اخیر، ..... آمادگی ..... و ..... برای قبول امر مبارک است.

حضرت خلیفه بیش از سایرین یعنی بیش از همه عمر طولانی خواهند داشت. این همان مسئله است ولی بیانش طرز دیگر است. خلیفه مسرور شد انعام و اکرام فوق العاده نمود. حال اگر مسائل الهیه را به طور خوشی ادا کنند ، ابدًا مورد دوری و استیحاش نمی شود ، بلکه سبب هدایت نفوس کثیره خواهد شد ... " (۲)

۱۹ - رفع استیحاش

۱ - ۱۹ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

" ... نفوس، استیحاش دارند باید نوعی مجری داشت که اوّل استیحاش نماند بعد کلمه نفوذ نماید. اگر نفسی از احباب با نفسی از غافلین، مهربانی کند و در کمال محبت، حقیقت امرالله را به تدریج تفهیم نماید که بداند اساس دین الله بر چه منوال است و مطلب چیست البته منقلب گردد مگر نادر نفسی که حکم رماد دارد ..." (۱)

۲ - ۱۹ همچنین:

" ... هارون الرشید خوابی دید که جمیع دندان هایش ریخته. معبر طلبید. چنان تعبیر شد که جمیع اولاد و احفاد و اقربایش خواهند مُرد. خودش بعد از آنها می میرد. هارون الرشید محزون و متغیر شده امر به حبس معبر نمود بعد پرسید آیا معبر دیگری یافت می شود گفتند بله. و حاضر نمودند. امر به تعبیر رؤیا فرمود معبر گفت دلیل و نشانی این است که

آزمون ۱۹

۱- چگونه باید رفع استیحاش نمود؟

مراجع:

- ۱- مائدہ آسمانی، جلد ۵، ص ۸۳
- ۲ - خاطرات حبیب ص ۳۱۲ ، برگرفته از رساله راهنمای تبلیغ ص ۸۱۴

۲۰- نقش جوانان

۱ - ۲۰ حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:

"امید و طید یاران، برای دنیا بی بهتر و سالمتر کاملاً متوجه شما جوانان است که مأمور گشته اید تا به اقوال و اعمال خویش آن گونه حقایقی را که به تنها بی می توانند به نحو مؤثری وحدت و صلح را در جهان تأسیس و مستقر سازند، به منصّه ظهور رسانید." (۱)

۲ - ۲۰ و همچنین:

"هیکل مبارک را امید چنان است که افراد جوان خود را برای وظیفه بزرگی که در مستقبل ایام با آن مواجه خواهند گردید مستعد و آماده نمایند و آن مساعدت به تجدید بنای عالم با الهام و تأیید از تعلیمات و اوامر مقدّسه بهائی است." (۲)

۳ - ۲۰ و نیز:

"جوانان کسانی هستند که به ناچار در آینده ای نزدیک

مجری امور تبلیغی و تشکیلاتی این آئین مبین خواهند گشت و هر چه زودتر خویش را از طریق تجارب حقیقی در میدان تبلیغ برای این مسئولیت سنگین آماده و مهیا سازند، آحسن و اولی خواهد بود ". (۳)

۴ - ۲۰ بیت العدل اعظم می فرمایند:

"از آغاز این امر مبارک یعنی از دوران اویّله تاریخ بهائی، نسل جوان در ترویج و انتشار امرالله سهم بسزایی داشته و در این سبیل به خدمات فائقه نائل آمده است. حضرت باب روح الوجود لَهُ الفداء وقتی اظهار امر فرمودند از سن مبارکشان بیش از بیست و پنج سال نمی گذشت. جمعی از حروف حی و تلامیذ آن حضرت نیز در مراحل اویّله عمر سالک، حتّی از نفس مظہر ظهور، جوان تر بودند. حضرت مولی الوری در ایام اقامت در خاک عراق و عثمانی در عنفوان جوانی مسئولیت‌های عظیم در خدمت آب بزرگوار به عهده گرفتند و حضرت غصن آظر برادر والاگهر حضرت عبدالبهاء در سن بیست و دو سالگی در سجن اعظم جان خود را لِاجل "حیات عباد و اتحاد مَنْ فِي الْبِلَاد" فدا نمود. حضرت شوقی ربّانی ولی محبوب امرالله موقعی برای استقرار بر آریکه ولایت امر دعوت شدند که در

ریغان شباب بودند و در دانشگاه آکسفورد به تحصیل اشتغال داشتند و به همین قرار عده کثیری از فارسان حضرت بهاء الله که در طی جهاد ده ساله به تنفیذ تعلیمات مبارک قیام نمودند و نام جاودانی در صفحات تاریخ باقی گذاشته اند، جوان بودند." (۴)

۵ - ۲۰ همچنین:

"... شکر جمالِ اقدسِ ابھی را که در این عصر پرآشوب، جوانان منسوب به آستان قدسیش را از مکائدِ دهر محفوظ داشت و در حلقة روحانیان محشور فرمود و خدمتِ امرِ مبارکش را نصیب و ارزانی فرمود. در این اوان در اقطار جهان، خدماتِ جوانانِ قرنِ یزدان چنان رونق گرفته که آوازه اش مسامعِ اهلِ بهاء را اهتزازی جدید بخشیده. چون نظر به پیشرفتِ امر تبلیغ در اقالیم اروپا و آمریکا و آسیا و آفریقا بیافکنیم، ملاحظه می شود که در سنواتِ آخریه، جوانان شهسوارِ میدانِ تبلیغ امرالله بوده اند... به حمدالله بسیاری از جوانانِ عزیزِ مهدِ امرالله که به مهاجرت فائز و در نقاط بعیده به نشر نفحاتِ الله مشغولند چنان مغناطیسِ تأییدِ ملاء اعلیٰ گشته اند که خود مبهوت و متحرّر و این جمع شاکر و ممنونِ یاران در سرور و حبور... " (۵)

۶ - ۲۰ و نیز:

"... اما از جوانان بهائی، وارثینِ متقدّمینِ شجیع و مؤمنین اولیّه امرالله که هم اکنون بار مسئولیّتِ تاریخی بر دوشِ آن عزیزانِ پر جوش و خروش نهاده شده است، دعوت می نماید تا در این ایام که علاقمندی شدید نسبت به امر رب مجید در سراسر جهان محسوس و عیان است، مساعی خویش را مُضاعف نمایند و پیام جانبیخشِ مالکِ امکان را به سمعِ همسالان معاصرِ خود برسانند و خود را آماده روز فیروزی سازند که از معتقدین و متمسّکین و مؤمنینِ باتجربه محسوب گشته و قادر به انجامِ وظائفِ خطیره ای گردند که در مستقبلِ ایام به اراده حضرتِ ربِ الانام به آنان محوّل خواهد شد. به این مناسبت لوح مبارکی که از قلمِ اعلیٰ نازل شده زینت بخش این پیام می گردد. قوله عزَّ بیانه:

طوبی از برای نفسی که در اوائل جوانی و عنفوانِ شباب قیام به خدمت امر مولای عالمیان بنمایند و قلب خود را به محبت‌ش بیارایند. نیل به چنین فیضِ عظیمی و موهبتِ کبری اعظم است از ابداعِ السّمواتِ والارضِ طوبی للثابتینَ والرّاسخینَ. " (۶)

۸ - ۲۰ قسمتی از سخنرانی دکتر فرزام ارباب در ۲۸ آوریل
۲۰۰۱ :

" در این جریانِ عظیمِ رشد ، هیچ بخشی از جامعه بیش از جوانان بهائی مشارکتی نیرومند و بارز نداشت. در کارهای بر جسته آنها در این دهه های بسیار مهم و اساسی ، مسلماً مانند کارهایی که در تمامی تاریخِ صد و پنجاه ساله گذشته انجام شده است، هر فردی مکرراً به یاد می آورد که اکثریتِ عظیمِ گروهِ قهرمانان و ابطال که در سالهای میانه قرن نوزده، امر مبارک را در مسیرش به پیش بردن، تماماً جوان بودند ... " (۸)

" ایجاد خفقان اقتصادی از طریقِ محروم کردن جوانان از تحصیلاتِ عالیه بدون شک یکی از خطّ مشی های دشمنانِ امرالله به منظور ریشه کن کردنِ جامعه بهائی در آن سرزمین است. از این طریق مایلند روحیه جوانان را تضییف کنند، به موقعیتِ اجتماعیِ آینده جامعه لطمه وارد سازند و امیدوارند عده‌ای از خانواده های بهائی را تشویق و یا مجبور به خروج از ایران نمایند ... جوانانِ عزیزِ بهائی اگرچه از کسبِ تحصیلاتِ عالیه در دانشگاههای دولتی محروم‌اند، ولی اولاً هر روز تعداد فراینده ای از آنها موفق به تحصیل در دانشگاه علمیِ آزاد می شوند و ثانیاً از طرقِ دیگر مشغول کمک به پیشرفتِ وطنِ عزیز خود در زمینه های توسعه اقتصادی و اجتماعی و تهذیبِ اخلاق و استحکامِ حیاتِ عائله هستند و از این راه نه تنها به ملتِ ایران بلکه به مردمِ جهان نشان می دهند که چطور علیِ رغم تضییقاتِ متابعه و ستم های واردہ با استفاده از پیامِ روح بخشِ حضرت بهاء اللہ در مساعی خود برای کسبِ عزّت و منقبتِ کشورِ مقدس ایران جاهدند. " (۷)

آزمون ۲۰

مراجع:

- ۱ - کتاب جوانان، ص ۱۲۹
- ۲ - کتاب جوانان، ص ۱۲۹
- ۳ - کتاب جوانان، ص ۱۳۰
- ۴ - پیام ۱۰ جون ۱۹۶۶، برگرفته از کتاب جوانان ، ص ۳۶ - ۳۵

- ۵ - کتاب جوانان، ص ۴۰
- ۶ - پیام ۲۱ آپریل ۱۹۸۲، برگرفته از کتاب جوانان ص ۱۳۱ - ۱۳۰

- ۷ - پیام ۱۵ می ۲۰۰۷
- ۸ - برنامه های فشرده رشد، ص ۱۳

۱ - وظیفه بزرگ جوانان بهائی چیست؟

۲ - نمونه های مذکور در پیام بیت العدل اعظم راجع به نقش جوانان از آغاز امر مبارک نشان دهنده چه مطلبی می باشد؟

۳ - " طوبی از برای نفسی که در ..... و ..... قیام به ..... امر مولای عالمیان بنماید و قلب خود را به ..... بیاراید.

۴ - جوانان بهائی در شرایط کنونی ایران باید چگونه عمل نمایند؟

۲۱- صحبت با مادیون (بی دینها)

۱- ۲۱ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

" و چون بعضی از دوستان آمریکا تَشَرُّف حاصل نموده و طلب تأیید در تبلیغ امرالله می کردند، به ایشان می فرمودند که وقتی با بی دین ها صحبت می کنید از مضرات و مفاسد عالم طبیعت آنها را آگاه نماید که این حالات از خصائص عالم حیوانست. اما انسان به قوae عقلیه و احساساتِ وجودانیه از سائر مخلوقات، ممتاز گشته. تا تعمق در روحانیات کند کشف حقایق اشیاء نماید، منجذبِ ملکوتِ اعلی باشد. در خیر نوع انسان و آسایشِ بشر کوشد ترویج وسائلِ عدل و انصاف نماید. آخر به آنها بگوئید که عالم طبیعت و مقتضیاتِ آن را سیر کردید حال چندی در عالم روحانی و فضای نورانی بیایید اگر ضرری دیدید برگردید از این قبیل با آنها صحبت کنید ... " (۱)

۲- ۲۱ و همچنین:

هوالله

ای ثابت بر پیمان .... هر نفسی را ملاحظه نمائید که به نیتِ خالص تحری حقيقة می نماید. القاء کلمة الله نمائید و لو از هر قبیل اشخاص باشد اما اگر ملاحظه کنید که از مادیون بی انصاف شدید الاعتساف است و عناد محض و تحری حقيقة نمی نماید. با چنین اشخاص صحبت بی فائد است و تضییع اوقات و علیک البهاء الابهی. (۲) ع ع

۳- ۲۱ و حضرت ولی عزیز امرالله می فرمایند:
" شبهه ای نیست که آن روز مبارک خواهد رسید که نفسِ مخربینِ آئین و دینِ الهی و مروجینِ عقائدِ سخیفه مادیون عالم، خود قیام نمایند و این آشوب و فتن را به دست خویش خاموش کرده بنیانِ بی دینیِ مفرطشان را از اساس برآندازند و به جان و دل به قوائی آشَدَ و اکمل از قبل به تلافیِ مافات قیام نموده خود را منضم به پیروان این امر مبارک نمایند و مروج تعالیم حضرت بهاء الله گردند ... " (۳)

آزمون ۲۱

مراجع:

۱ - سفرنامه مبارک، جلد دوم ، ص ۲۹۲

۲ - مائدہ آسمانی ج ۵، ص ۸۱

۳ - مائدہ آسمانی ج ۳، ص ۵۴

۱ - روش صحبت با افراد بی دین به فرموده حضرت عبدالبهاء چگونه
باید باشد؟

۲ - به فرموده حضرت عبدالبهاء صحبت با چه نفوسی بی فایده و
تضییع وقت است؟

۳ - چه کسانی بنیان بی دینی مفرط را بر خواهند انداخت؟

آورد ، بلکه یک تجسس نمایشی از ماهیت مادی خود ما است.
در آثار حضرت عبدالبهاء بیانی به این مضمون وجود دارد که
شیطان در لباسی به شما ظاهر می شود که بیشترین جذابیت را
برای شما داشته باشد ... ما در زمینه ای که بیش از هر زمینه
دیگر ضعیف هستیم، مرتبًا مورد آزمایش قرار می گیریم. موارد
بسیار زیادی وجود دارد که من ممکن است مورد آزمایش واقع
شوم ولی هیچ تأثیری بر من نداشته باشد، ولی این آزمایش
نیست. شیطان به صورتی که برای من جذاب نیست در مقابل
من ظاهر نمی شود، چه که در این صورت او را ندیده می گیرم.
ما در زمینه هایی که بیش از هر چیز آسیب پذیر هستیم، بیشتر
مجذوب آن می شویم و چیزی است که در جریان بدل
مجهودات با آن سر و کار داریم مورد امتحان واقع می شویم."

۲۲- در حین خدمت امتحان می شویم

"... هر نفسی که سعی و کوشش نماید مورد امتحان واقع
خواهد شد. مثلاً فرض کنید که شما تعهدی می کنید و تعهد
شما این است که هر شب بیست صفحه از آثار مبارکه را زیارت
کنید. شروع این کار چندان مشکل نیست. امشب بیست صفحه
بخوانید، و فردا هم بیست صفحه دیگر، سه شنبه بیست صفحه
دیگر، چهارشنبه یک مشکل ایجاد می شود و پنجمشنبه شما
خسته می شوید. جمعه به خود قول می دهید که روز شنبه چهل
صفحه بخوانید و به همین ترتیب. شما مورد امتحان واقع
می شوید چون بشر هستید. ما بهائیان به قوه مستقل شر اعتقاد
نداریم، اما آثار مبارکه شر را در اشاره به ماهیت مادی خود ما
مجسم می سازند، و اصطلاح شیطان که در آثار مبارکه استفاده
شده است، به این معنی نیست که ما به یک قوه مستقل شر یا
یک موجود ناخوشايند و نامطبوع به نام ابليس معتقد باشیم که
در تاریکی در جایی کمين می کند که بتواند شما را به چنگ

آزمون ۲۲

مرجع:

سخنرانی دکتر پیتر خان در آدلاید استرالیا، اوت ۲۰۰۲

در مورد موضوع فوق در جمع خود مشورت نموده تجارب
خود را بیان نمائید.

به حق توکل کنید و امور را به حفظ او سپارید. خداوند به نیروی حقیقت شما را مظفر و منصور خواهد ساخت. آن‌هه هوَ الْمُقْتَدِرُ عَلَىٰ مَا يَشاءُ وَ فِي قَبْضَتِهِ زِمَانُ الْقُدْرَةِ وَالْإِقْدَارِ." (۲)

۳ - ۲۳ و نیز توصیه حضرت عبدالبهاء:

"... شما را برای تبلیغ می فرستیم انسان‌الله مؤید شوی در کمال شجاعت و شهامت برو و اعتنائی به استکبار و اعتراض نفوس مکن ... " (۳)

۴ - ۲۳ همچنین:

" پس زبان بگشائید و به کمال شجاعت در هر محفلي صحبت بدارید. در وقت خطاب، اوّل توجه به بهاء الله نمائید و تأییدات روح القدس بخواهید و زبان بگشائید و آنچه بر قلب شما القا می شود بیان نمائید، ولی در نهایت شجاعت و متانت و وقار. " (۴)

۵ - ۲۳ حضرت ولی امرالله می فرمایند:

" حتی اگر تنها هستی و هر چقدر مردم مخالفت کنند، باید ایمان داشته باشی که جنود ملاع اعلی با تو هستند. و با کمک

۲۳ - نقش شجاعت و فداکاری و توکل در تبلیغ

۱ - ۲۳ توصیه حضرت بهاء الله خطاب به یکی از احباب:

" قُمْ عَلَىٰ خِدْمَةِ اللَّهِ وَ نَصْرِهِ ثُمَّ نُطِقْ بِذِكْرِ نَفْسِهِ بَيْنَ الْعَالَمِينَ وَ لَا تَخَفْ مِنْ أَحَدٍ تَالَّهُ لِحَقِّ رُوحِ الْأَعْظَمِ يُؤْيِدُكَ فِي أَمْرِ مَوْلَاكَ وَ رُوحُ الْقُدْسِ يَنْطِقُ عَلَىٰ لِسَانِكَ فِي حِينٍ لَذِي يَفْتَحُ شَفَّاتَكَ لِشَاءِ هَذَا لِمَحْبُوبِ لِمَظْلُومٍ بَيْنَ يَدَيِ هَوْلَاءِ لِظَالِمِينَ."

مضمون بیان مبارک به فارسی:

" بر خدمت حق و یاری اش قیام کن ، سپس به یاد او در بین عالمیان نطق کن و از کسی نترس. قسم به حق که روح اعظم تو را در امر مولایت یاری می کند و روح القدس بر لسان‌ت نطق می کند در لحظه ای که لبانت را برای شنای این محبوب مظلوم میان دستان آن ظالمین باز می کند. " (۱)

۲ - ۲۳ همچنین می فرمایند:

" بگو ای اهل بهاء مبادا سطوت اقویا قوت شما را سلب نماید و یا شوکت امرای ارض شما را خائف و هراسان سازد.

نتیجه لیاقت شخصی او بوده کارش تمام و سقوطش شروع می‌گردد. این است متنه‌ی علتی که عده‌ای از اشخاص لایقه مقنده با وجود خدمات جلیله بعثتاً خود را به کلی عاجز یافته‌اند و چه بسا که روح دافع امر، آنها را چون نفوس عاطله متروک ساخت. میزان موفقیت حدی است که خود را تسليم نموده تا اراده حق به وسیله ما عمل نماید." (۷)

۲۳ - ۸ همچنین:

"نگذار ضعف تان بر شما غلبه کند، توکلِ کامل به خدا کن، بگذار قلبت از شعله عشق به خدمت و تبلیغ امر او مشتعل شود، و خواهی دید که چطور قوتی که بتواند قلوب را تقلیب نماید ظاهر می‌شود. اگر قیام به تبلیغ کنی مطمئناً حضرت شوقي افندی برای موفقیت شما دعا خواهند نمود. در حقیقت نفس قیام به تنها می‌شمول نصرت و تأییدات حق است." (۸)

۲۳ - ۹ بیت العدل اعظم:

"امروزه امر الهی ... نیاز به نفوسِ مخلص و فداکار و حامیانِ وفاداری دارد که بی‌اعتنای نسبت به عدمِ امکانات و

آنها مطمئناً بر لشگرِ ظلمت که مقاومت امرالله می‌کند، غلبه خواهی کرد. بنابراین جهد کن، خوشحال باش و اطمینان داشته باش. " (۵)

۶ - ۲۳ همچنین می‌فرمایند:

"... بایستی چون در مقابلِ معتبرضین قرار گیرند به نهایت جرأت و شهامت و بدون آدنی شائبه خوف و هراسی ایستادگی نمایند ... " (۶)

۷ - ۲۳ و نیز:

"... توکل و اعتمادمان را به خدا و اگذاریم به محض اینکه قیام نمودیم و واسطه فعالِ فیض و نزولِ رحمت الهی گشتم، عون و عنایت حق شامل حال می‌گردد. آیا تصور می‌کنید که مبلغین قادرند که عقائد را تغییر داده و یا قلوب را تقلیب نمایند کلا و حاشا آنها فقط نفوس مجرّده ای هستند که خود را تسليم نموده تا روح حضرت بهاء الله بهر نحو که اراده فرماید ایشان را به حرکت انداخته، مورد استفاده قرار دهد. اگر نفسی از آنها ولوبای یک ثانیه فکر و یا تصور کند که خدمات او در

آزمون ۲۳

ضعف قوای خود بوده با قلوبی مشتعل از نار محبت الله همه چیز خود را در راه انتشار و استقرارِ امرالله فراموش کنند. " (۹)

۱- " پس زبان بگشائید و به کمال ..... در هر محفلي صحبت بداريد. در وقت خطاب اول توجه به ..... نماید و ..... بخواهید و زبان بگشائید و آنچه بر ..... شما القا می شود بیان نماید، ولی در نهایت ..... و ..... و ..... . "

۲- میزان موفقیت در امر تبلیغ چیست؟ توضیح دهید.

۳- " در حقیقت ..... به تنهائی مشمول ..... و ..... است. "

۴- امروز امر الهی احتیاج به چه نفوی دارد؟

مراجع:

- ۱ - آثار قلم اعلی، جلد ۴، ص ۱۳۱
- ۲ - مؤسسه روحی، کتاب ششم، ص ۴
- ۳ - سفرنامه جلد دوم ص ۱۴۰
- ۴ - مؤسسه روحی، کتاب ششم، ص ۵۴
- ۵ - مؤسسه روحی، کتاب ششم، ص ۵۴
- ۶ - رساله راهنمای تبلیغ، ص ۱۱۵
- ۷ - مؤسسه روحی، کتاب ششم، ص ۶۷
- ۸ - مؤسسه روحی، کتاب ششم، ص ۶۷
- ۹ - دستخطهای بیت العدل جلد ۱، ص ۵۲۹

"اگر به موجب وصایای بهاء الله عمل نمائی یقین
بدان که تفحات روحانی مشام معطر نماید و پرتو
شمس حقیقت بر دل و جان زند و موفق به خدمت
عالی انسانی گردی زیرا مهر بانی به خلق عبادت
حضرت کبریاست. ایام گذشته را نظر منما حال
باید خادم ملکوت گردی و خلق و خوی را رحمانی

"نمائی ..."

(مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۷۷)

۳ - ۲۴ و نیز:

" حال به شکرانه خداوند یگانه بر اعمال مَبروره قیام

نمایید و با عالمیان دوستِ مهربان شوید، به خدمت نوع بشر پردازید و به محبتِ عالم انسانی مبعوث گردید، بیگانه را خویش بینید و اغیار را یار شمیرید، بدخواه را خیر خواه دانید و پرگناه را بی گناه شمیرید. عدوٰ عنود را مُحب و دُود دانید و ظلومِ جهول را به اوج قبول در آرید . یعنی دشمنان را مانند دوستان بنوازید و به انتقام مپردازید، کسی را میازارید و خاطری مرنجانید ، بلکه هر دردی را درمان گردید و هر زخمی را مرهمی شایان و رایگان شوید، مظاهرِ رحمت پروردگار باشد و مطالعِ نورِ موهبتِ کردگار . " (۳)

۴ - ۲۴ ایضاً:

" انسان باید ممتاز از حیوان باشد و امتیاز انسان به این است که سبب راحت و آسایشِ دیگران گردد و الا اگر راحت و استفاده شخصی باشد جمیع وُحوش و طُیور به آن فائز. " (۴)

۱ - ۲۴ حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

" ... شما باید در اخلاق، در محبت الهی نفوسی برجسته و ممتاز باشید. شما باید به علتِ محبت به جامعه ، به علت اتحاد و اتفاق، به علت عشق و عدالت ممتاز باشید. باری شما باید در جمیع فضائل عالم انسانی ، به علت وفا و خلوص، به علت عدالت و درستی، به علت ثبات و استقامت ، به علت اعمال انسان دوستانه و خدمت به عالم انسانی، به علت محبت به جمیع افراد بشر، به علت اتحاد و اتفاق با جمیع مردم، به علتِ ازاله تعصبات و ترویجِ صلحِ عمومی ممتاز باشید. " (۱)

۲ - ۲۴ همچنین:

" از تأییداتِ ربِ الآیات امید چنان است که سبب هدایتِ دیگران گردید و موهبتِ بی پایان یابید، بینوایان را نوا بخشد و محرومان را محروم راز فرمائید. به دوست و دشمن هر دو مهربان شوید و نوع انسان را مکرم شمارید، به عالم انسانی خدمت کنید و به جمیع بشر پرور گردید. اینست صفت بهائیان و اینست سمت روحانیان. " (۲)

۵ - ۲۴ ایضاً:

عداوتند و شما مرکز حب و ملاطفت، آنان اگر دست یابند خون ریزند و شما اگر فرصت یابید شکر ریزید و مشک و عنبر بیزید. بین تفاوت ره از کجاست تا به کجا. این نیست مگر از موهبتِ جمال ابهی روحی له الفداء . " (۶)

"به قوّتی الهیه و همّتی ربّانیه و نیّتی رحمانیه و شئونی روحانیّه در هر دیار با جمیع اشخاص الفت و محبت و سلوک فرمائید زیرا در این دورّ جلیل، فیض شامل است و فوز کامل، جمیع روش و سلوک باید عمومی باشد نه خصوصی، استثنائی در میان نیست . انسان با جمیع اهل عالم مأمور به عدل و انصاف و امانت و مروّت و محبت و صداقت و الفت و رعایت و حمایت و مهربانی است. " (۵)

۶ - ۲۴ در زمانی احباء اینچنین مورد توصیف قرار گرفتند:

"جهان غافل و شما آگاه و عالман و عارفان محروم و شما محرم و اکابر و اعظم بیگانه و شما آشنا، آنان اعتساف خواهند و شما انصاف جوئید ، آنان راه جفا گرفتند و شما سبیل وفا پوئید ، آنان در نهایت بعض و کیند و شما در نهایت محبت با ملل روی زمین ، آنها خونخواری خواهند و شما غم خواری می کنید ، آنان درندگی جویند و شما بندگی می نمایید ، آنان زخمند و شما مرهم، آنان دردند و شما درمان، آنان زهرند و شما شهد، آنان تیر جفايند و شما مير وفا، آنان مصدر بعض و

آزمون ۲۴

به طور کلی حضرت عبدالبهاء به جهت اهل بهاء چه امتیازاتی را در نظر گرفتند؟

مراجع:

۱- خطابه ۱۵ ژوئن ۱۹۱۲

۲- مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۲۰۱

۳- مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۱۰۲

۴- مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۱۱۴

۵- مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۱۱۹

۶- مکاتیب عبدالبهاء، جلد ۳، ص ۱۹۸

۲۵- حکایتی از دکتر سیروس اعلائی

روان صحبت می کرد، همسفر من برای خریدِ سوغات با این فروشنده روبرو شده و خود را ایرانی معرفی کرده بود. فروشنده با شنیدن نام ایران، پرسیده بود که: "آیا شما بهایی هستید؟"

جواب داده بود: "خیر، ولی همراه من بهایی است." فروشنده گفته بود: "من بهایی هستم و این موهبت را از کشور شما ایران دارم، من مدیون کشور شما هستم، اگر خدمتی برای شما از دستم ساخته باشد مضایقه ندارم، مایلمن شما را به چای به منزل خود دعوت کنم. مخصوصاً که مبلغ من دکتر مهاجر از ایران است. به طوری که می بینی قدرش را اینجا و همه جا می دانند ولی هم وطنانش او را نمی شناسند." سپس همراه من رو به من کرده و گفت: "می دانی که من به ایران مراجعت می کنم و دوست و آشنا زیاد دارم. این برخورد را همه جا بازگو خواهم کرد تا معلوم شود آنان که ایران را بلند آوازه و پر افتخار کرده اند، کدامند."

در سال ۱۹۸۰ با یک شخصیت مسلمان ایرانی، سر راه استرالیا یک روز در سنگاپور ماندیم. طی ساعت‌ طولانی پرواز راجع به امر خیلی با هم صحبت کردیم. به ایشان که از قضاتِ معتبر و یکی از شهرداران سابق بودند، گفتم که: "بهایان در همه جای دنیا موجودند. از نظر گسترش "جامعه بهایی" بعد از جامعه مسیحی، در ردیف دوم قرار دارد و همه بهایان دنیا ایران را دوست می دارند." با طعنه پرسید که: "آیا در سنگاپور هم هستند؟" گفتم: "لابد هستند، ولی من کسی را نمی شناسم، فرصتی هم برای ملاقات کسی نداریم فقط یک روز توقف خواهیم کرد." از روی ادب چیزی نگفت ولی معلوم بود که حرفم را باور نکرده است. آن روز با جمعی دیگر از جهانگردان برای دیدن شهر رفتیم. در یکی از بازارها ایشان را دیدم که با عجله به طرف من آمد و گفت: "بیا که با یک بهایی محلی روبرو شده ام." فروشنده‌ای بود سنگاپوری که انگلیسی را

آزمون ۲۵

چگونه می توانیم ایران را بلند آوازه و پر افتخار نمائیم؟

مرجع:

پیام بهایی ، شماره ۱۴۳ ، ص ۸۲

شده که ترجمه‌ای از آن چنین است: "اگر چه وظائی که جنبه روحانی دارد مقدس و تخطی ناپذیر است و بنابراین نمی‌تواند مورد مصالحه قرار بگیرد، ولی مسائل اداری ثانوی و انعطاف پذیر است و نتیجتاً می‌توان آن را قربانی اطاعتِ قوانینِ حکومت نمود." بیان حضرت بهاء‌الله در کتاب عهدی که در آن تفاوت بین قلمرو قدرتِ ملوک و عرصهٔ امورِ الهی را روشن فرموده‌اند موجب تیزبینی و افزایش آگاهی شخص نسبت به ماهیت تفاوت حساسی که بهاییان موظف به تشخیص آن هستند، می‌شود. در این مقام، جمال مبارک امور دنیوی را به سلاطین و ملوک محول فرموده و قلوب را به نفسِ مظہر ظهورِ کلی‌الهی اختصاص می‌دهند.

ایمان احساس باطنی و آکنده از اشتیاق برای جلوه نمودن در قالب کلام و عمل می‌باشد. تبلیغ، این دو را به هم می‌آمیزد. تبلیغ که به عنوان افضل اعمال از جانب حصن توصیف شده از جمله وظائف روحانیست که هر فرد بهایی در آثار مبارکه، به انجام آن موظف شده است. بدین ترتیب، تبلیغ امری وجودانی و به طور قطع جاذب تأییدات روح القدس است. پیروان حضرت بهاء‌الله که به انجام وظیفه‌ای این چنین بنیادی برای ابراز ایمان

۲۶- قسمتی از بیانیه بیت العدل اعظم درباره اطاعت از حکومت و تبلیغ امرالله

حکومت به عنوان سیستمی برای تداوم رفاه و ترقی منظم جامعهٔ بشری، به مهرِ تأیید الهی مزین است. تأکید بر ضرورت همیشگی حکومت از جملهٔ ویژگی‌های بارز آیین بهایی است. حضرت بهاء‌الله اهمیت حکومت را در کتابِ مستطابِ اقدس و تعدادی از الواح معروف خود، صریحاً تأکید فرموده‌اند ... ولی معهذا این اطاعت با وجود تأکیدات شدیده در آثار مبارکه، جنبهٔ مطلق ندارد. در یکی از دستخط‌هایی که به دستورِ حضرت ولی امرالله به زبان انگلیسی نوشته شده است و ترجمه‌آن اینجا نقل می‌گردد، می‌فرمایند که احبابه "نباید در تحت هیچ شرایطی اجازه دهنده که معتقدات عمیق دینی آنان توسط هیچ مرجع دولتی مورد تجاوز و تهاجم قرار گیرد."

احبابی عزیز الهی در این مورد باید تفاوتی بنیادی و مهم بین مسائل روحانی و اداری قائل شوند. در توقيعی صادر از کلک مطهر حضرت ولی امرالله به زبان انگلیسی این تفاوت تشریح

اشتغال دارند، آن را مجرایی برای وصولِ عنایاتِ الهی و پاداشِ
ربانی که آرزوی هر فردِ آگاه است، می‌دانند. تحت تأثیر قوه
محركه این آگاهی روحانی، هر فرد بهایی و جداناً حق ابراز
عقیده خود را، چه از طریق اظهار و اقرار و چه ارائه آن به
دیگران، به دور از دخالتِ هر مرجع قدرتِ دنیوی، محفوظ و
مسلم می‌داند.

مرجع:

پیام مورخ ۲۸ فوریه ۲۰۰۵

۲۷- مناجات ها

هوالابهی

ای بندہ پروردگار از خدا بخواه که در این

عالیم پر محنث نفس راحتی کشی و در این

جهان پر آلایش، آسایشی نمائی. این موهبت

چهره نگشاید و این عنایت محفل دل نیاراید

مگر به اقطاع از ماسوی اللہ و توجه قام به

ملکوت ابھی ... ع ع

(مائده آسمانی، جلد ۵، ص ۸۴)

۱- ۲۷ طلب خدمت و عبودیت و فداکاری و هدایت نفوس

۲- ۲۷ دعا و مناجات پس از وصول به مقام هدایت

۳- ۲۷ دعا برای اهل عالم

۱- ۲۷ طلب خدمت و عبودیت و فدایکاری و هدایت نقوس

الهَا مَعْبُودًا كَرِيمًا رَحِيمًا

توئی آن سلطانی که سلاطین عالم نزد اسمی از اسمایت خاضع و خاشع. ای کریم، کرمت عالم را احاطه نموده و رحمت سبقت گرفته. تو را قسم می دهم به کلمه علیا و اقتدار قلم اعلی که این عبد را مؤید فرمائی بر آنچه لائق ایام تو است. غریبی اراده وطن اعلی نموده و قاصدی قصد غایت قصوی کرده. او را مدد فرما تا بر خدمت قیام نماید و به انتشار اوامر و احکامت مشغول گردد. ای کریم، این فقیر را از بحر غنایت محروم منما و این مسکین را در ظل رحمت مقرّد که شاید از نفحات وحی تازه شود و به حیات ابدی فائز گردد. تویی قادر و توانا و تویی عالم و دانا. لا إله إلّا أنتَ الْعَلِيُّ الْأَعْلَى.

(ادعیه حضرت محبوب، ص ۳۰۷)

قسمتی از متن سخنرانی جناب نخجوانی در ایتالیا:

حضرت ولی امر الله چنین می فرمایند که .... ما باید از آستان حضرت بهاء الله رجا نماییم که نقوس مستقبله و پذیرا را برای ما بفرستد. نقوس مستعده آماده در هر شهر و مدینه موجودند، تشنه حقیقت اند ولی نمی دانند کجا جستجو کنند. همه بندگان حق اند و زبان به دعا و ستایش می گشایند. رب متعال، پروردگارِ جمیع عالمیان است و لاجرم اراده می فرماید که کل به آیین نازنین هدایت گردند. بنابراین کافی نیست که ما فقط دست دعا به سوی حضرت باری تعالی بلند نماییم و طلب تأیید در خدمات تبلیغی نماییم. این عمل خوب و مبرور است ولی کافی نیست. باید در آستان الهی مسئلت نماییم نقوس مستعده را به ما عنایت فرماید.

هُوَ اللَّهُ

ای پدر آسمانی جنود ملکوت داری و ملائkeh روحانی ما
بیچارگان مرغ بال و پر شکسته ایم ولی در فضای ملکوت پرواز
آرزو کنیم ماهیان تشنه لبیم دریای آب حیات طبیم پروانه عالم
ناسوتیم آرزوی سراج لاهوت داریم در نهایت ضعف و بی
قوتیم ولی خود را به صفت عالم می زنیم پس ای رب الجنود
تأیید فرما تا سپاه انوار ظفر یابد و لشکر ظلمات شکست خورد
ما را به خدمت ملکوت موفق دار و بر اسرار الهی مطلع نما و به
سلطنت سرمدی بشارت ده و از حیات ابدیه بهره و نصیب
بخش زبان را گویا کن و دیده ها را بینا نما تا مشاهده عالم
ملکوت کنیم و به نطق فصیح ستایش جمال و کمال تو نمائیم
توئی بخشنده و مهربان .   عبدالبهاء عباس

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء، فقره ۲۷۵)

ع ع

(مجموعه مناجات حضرت عبدالبهاء، فقره ۴۰۱)

هُوَ اللَّهُ

ای خدا تو شاهدی و گواهی که در دل و جان آرزوئی ندارم
جز آنکه به رضایت موفق گردم و به عبودیت مؤید شوم به
خدمت پردازم و در کرم عظیمت بکوشم و جان و دین را در
راحت فدا نمایم توئی دانا توئی بینا هیچ آرزوئی جز این ندارم
که از محبت سر به کوه و صحراء نهم و فریاد به ظهور ملکوت
نمایم و ندایت را به جمیع گوشها برسانم. ای خدا این بیچاره را
چاره ئی بخش و این دردمند را درمانی ده و این مریض را
علاجی عطا کن با قلبی سوزان و چشمی گریان به درگاهت
مناجات مینمایم ای خدا در سبیلت هر بلائی را مهیا هستم و هر
صدمه ای را به جان و دل آرزو نمایم ای خدا از امتحان محافظه
نما تو میدانی که از هر چیزی گذشته ام و از هر فکری فارغ
شده ام جز ذکر تو شغلی ندارم و جز خدمت آرزوئی نخواهم .

هُوَ الْأَبِهِي

هو الله

رَبُّ رَبٌّ نَحْنُ عَجَزَاءٌ وَ انتَ الْقَوْيُ الْقَدِيرُ وَ نَحْنُ اذْلَاءٌ وَ انتَ
الْعَزِيزُ الْجَلِيلُ وَ نَحْنُ فَقَرَاءُ وَ انتَ الْغَنِيُّ الْكَرِيمُ آيَتُنَا عَلَى عِبُودِيَّةِ
عَبْتَهُ قُدْسَكَ وَ وَفَقَنَا عَلَى عِبَادَتِكَ فِي مَشَارِقِ ذَكْرِكَ وَ قَدَرَ لَنَا
نَشْرَ نَفْحَاتِ قُدْسَكَ بَيْنَ خَلْقِكَ وَ اشْدَدَ أُزُورَنَا عَلَى خَدْمَتِكَ بَيْنَ
عِبَادَكَ حَتَّى نَهَدَى الْأُمُمَ إِلَى اسْمَكَ الْأَعْظَمِ وَ نَسْوَقَ الْمَلَلَ إِلَى
شَاطِئِ بَحْرِ أَحْدِيَّتِكَ الْأَكْرَمِ اى رَبُّ نِجَانًا مِنْ عَلَائِقِ الْخَلَائِقِ وَ
الْخَطِيَّاتِ السَّوَابِقِ وَ الْبَلِيَّاتِ الْلَّوَاحِقِ حَتَّى نَقْوَمَ عَلَى اعْلَاءِ
كَلْمَتِكَ بِكُلِّ رُوحٍ وَ رِيحَانٍ وَ نَذْكُرُ فِي آنَاءِ اللَّيلِ وَ النَّهَارِ وَ
نَدْعُوا الْكُلَّ إِلَى الْهُدَى وَ نَأْمَرُ بِالتَّقْوَى وَ نُرْتَلِ آيَاتِ تَوْحِيدِكَ بَيْنَ
مَلَأِ الْإِنْشَاءِ إِنَّكَ انتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا انتَ الْعَزِيزُ
الْقَدِيرُ . ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء ، فقره ۵۸)

ای پروردگار عبدالبهاء خاکسار را به خدمت ابرار موفق فرما و
این بنده بی سر و پا را به عبودیت احرار مؤید کن تا در انجمان
عالیم به نور محبت روشن گردد و چنان اشراقی نماید که
ظلمت کلفت زائل گردد و حقیقت الفت رخ بگشاید آفاق
انسانی نورانی گردد و صلح و سلام و آشتی و فلاح فیض
رحمانی شود وحدت اصلیه جمال بنماید و روابط قدیمه شاهد
انجمان عالم گردد هر یک دیگری را جان فشان شود و هر فرد
سائر افراد را قربان گردد کل در ظل عبودیت در آیند و از بحر
احدیت نصیب برند آیات مُصْحَف توحید شوند و رایات لشکر
تجزید گردند تا جهان فانی نمونه عالم باقی شود و فرح و
شادمانی جلوه عالم انسانی . ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء، فقره ۲۷۸)

هُوَاللّٰهُ

ای خداوند بیهمتا ای ربِ الملکوت این نفوس سپاه آسمانی
تواند امداد فرما و به جنود ملاً اعلیٰ نصرت کن تا هر یک نظیر
اردوئی شوند و آن ممالک را به محبت اللّٰه و نورانیت تعالیم
الهی فتح کنند ای خدا ظهیر و نصیر آنها باش و در بیابان و کوه
و دره و جنگلها و دریاها و صحراءها مونس آنها باش تا به قوت
ملکوتی و نفات روح القدس فریاد زنند توئی مقتدر و عزیز و
توانا و توئی دانا و شنوا و بینا . ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء ، فقره ۷۱)

هُوَاللّٰهُ

ای خداوند بی انباز این حقیقت مبتهله را مانند شمع روشن کن
تا در هر جمع به ذکر تو مشغول گردد نور هُدی بر افروزد و در
انجمان رحمن مانند سراج بسوزد و به یاران نور بخشد. ای
خداوند روحی در دلها بدم که همدم تو گردند و شوقی در
قلوب بیندار که به ذکر تو دمساز شوند جانها را شور و ولہی ده
و دلها را وجود و طربی بخش که هر دم روحی تازه یابند و به
سروری بی اندازه رسند ای خداوند مهربان یاران را روح و
ریحان بخش و تأییدی آسمانی فرما تا تشنگان را سلسیل
هدایت دهند و گمگشتگان را به سبیل عنایت دلالت کنند توئی
مقتدر و توانا و شنونده و بینا . ع ع
(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء ، فقره ۷۲)

هوالله

ای پروردگار مهربان این انجمن بجهت نصرت کلمة الله و روح القدس تشکیل شده تأیید و توفیق بخش و مؤیّد به قوّه آسمانی نما تا این انجمن چون شعله نورانی بر افروزد و انوار رحمانی مبذول دارد و اطراف را روشن کند تعالیم آسمانی ترویج نماید و به وحدت عالم انسانی خدمت کند نفوس را از ظلمات عالم طبیعت منسلخ نماید و به نورانیت الهیّه روشن نماید تعمید به روح و نور و حیات ابدیّه بخشد .

عبدالبهاء عباس

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء ، فقره ۱۵۶)

هو الابھی

ای بنده حق دست شکرانه به درگاه خداوند یگانه بلند نما و بگو ای بها جان جانم به فدایت ای دلبـر نازنینم ای یار دلنشیـنـم عـنـایـتـی فـرـمـاـ کـه در مـلـکـوتـ اـبـهـایـتـ با رـخـیـ روـشـنـ و وـجـدـانـیـ چـونـ گـلـزارـ و چـمـنـ رـاهـ یـاـبـمـ و در خـدـمـتـ اـمـرـتـ کـوـشـمـ و جـانـ در رـهـتـ اـفـشـانـمـ و خـاـکـ رـهـ اـحـبـایـتـ گـرـدـمـ اـنـکـ اـنـتـ الـکـرـیـمـ الرـحـیـمـ . عـعـ

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء ، فقره ۲۸۹)

۲- ۲۷ دعا و مناجات پس از وصول به مقام هدایت:

هوالله

هُوَ اللَّهُ

إِلَهِي إِلَهِي نحن امَاءُ اجتذبنا نفحات قدسك من البقعة المباركة نور بصائرنا بانوار هدایتك الساطعة من افق الحقيقة و أَحْيِنَا بفيوضات روح قدسك النازلة من سماء الرَّحْمَانِيَّةِ و أَيقظنا بسمات حبك عند اشراق شمس الوحدانية اي رب و فقنا على جوهر التقدیس عن كل صفة الا الفضائل التي خصَّتْ بها الحقائق المقدسة من الملکوت الأعلى و أَعْشَ افئتنا بفيوضات مُستمرة من ملکوتک الأبهى اي رب ایدنا على خدمة امرک و النداء باسمک و اعلاء کلمتك و نشر آياتک و ترویج تعالیمک و کلماتک و تربیة سایر الاماء حتى تتنور هذه الآفاق باشراق انوارک الساطع على مشارق الارض و مغاربها انك انت الکریم الوهاب . ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء، فقره ۴۱۴)

يا مولائی الحنون، بنده خالص مخلص درگاهت را بر نشر نفحات قدسیه ات مؤید دار، تا به بیانی فصیح و انجذابی بدیع و دلیلی قاطع و انقطاعی کامل، امر عظیمت را گوشزد هر شریف و وضعیع نماید و تا آخر الحیوة بر این عمل جلیل لیلاً و نهاراً قائم و ثابت بماند و از بندگان و یاران با وفایت محسوب شود.
بنده آستانش شوقی

(مجموعه مناجات حضرت ولی امرالله، ص ۳۵)

هُوَاللَّهُ

ای پروردگار این آوارگان را به سایه خویش در آوردن و سر و
سامان دادی نیستی را هستی دادی و نابود را وجود بخشدی
تشنگان را آب گوارا دادی و گرسنگان را سفره مهنا گستردنی و
نعمت مهیا رایگان نمودی پس در هر موردی ملجم و پناه باش و
در هر مقصدی معین و مستعان گرد توئی مقتدر و توانا توئی
دهنده و شنونده و توانا و بینا . ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء، فقره ۱۵۲)

۲۷ - دعا و مناجات پس از وصول به مقام هدایت

هُوَاللَّهُ

ای پروردگار این عالم ظلمانی را جهان انوار فرما و مظاهر
شیطانی را ابرار و اختیار کن ابر رحمت بلند فرما و باران موهبت
بیار و نسیم جانبپرور بوزان و انوار شمس حقیقت ساطع فرما تا
این گیاه پژمرده طراوت و لطافت یابد و درختان بی برگ و
شکوفه سبز و خرم گردد کوران بینا شوند و کران شنوا گرددند
نادانان دانا گرددند و جاهلان واقف اسرار یزدان شوند توئی
مقتدر و مقدّر و مصوّر و مهربان اَنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ الْمَنَانُ .

ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء، فقره ۲۴۰)

هُوَ اللّٰهُ

ای پروردگار تأیید بخش و توفیق عنایت کن این ابر تیره را
زائل کن و این غمام هائل را متلاشی و باطل نسیم جانبخش
بوزان و دلهای مرده را زنده کن باران رحمتی بیار و این گیاه
افسرده را تر و تازه نما حدائق قلوب را جنت ابهی کن و حقایق
نفوس را ریاض ملأ اعلیٰ ای قدیر رجای این عبد را بپذیر
توئی توانا توئی بیهمتا . ع ع

(مجموعه مناجاتها حضرت عبدالبهاء، فقره ۲۴۱)